

Esan: Bible for John
Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format. Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>."

Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original. No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

John

1

¹Narẹ muhen ọda kha yi ọnonta, bi ọnonta dakha ribhi Osenobulua. ²Onon okpa dakha ribhi omuhẹn bhi Osenobulua. ³Emin rebhe obọ ole ada manlẹn, bi ọle bha kha ribhọr emin okpa bha kha ribhọr nan malen. ⁴Eke ọle iyenlen ye bi ọnin iyelẹn dakin orukpa ọsọ oria. ⁵Ono orukpa dakha bhala bhi ojiobiuki ojiobiuki bha sabọ wẹọlea. Okpea okpa dakha ribhọ na jiele bhi ejie Osenobulua ye, nan kha tie eluiọlẹn Ijioni. Ovae bhi ọsẹ li rẹ tẹ ẹsẹ ọhẹ ọsi ono ranmud ọle. Ijioni bha kha yọno orukpa, okpanon ọi vae dọ tẹ ẹsẹ ọhẹ ọsi ono orukpa. ⁶Ukpa ẹmọnata, non bhala nẹ ebho rebhe. ⁷Ọda kha ribhi ọnan agbọn nan, bi ọnan agbọn ọbo ada manlẹn, bi ọnan agbọn nan bhalẹn ọlẹn. ⁸Ọbu enekin ọsọle re, enekin ọsọle bha minọle bhe egbe. ⁹Okpanon reji ene bubu nẹmin ọlẹn egbe, nẹrẹ bhi elin ọsọle ọle rẹgbe ne ele rẹkin ọmọn osenobulua. ¹⁰Abha bie enan bha aranlẹn la bhi iho ọsi efun egbe, la bhi iho ọsọ oria, okpanon ọsi Osenobulua. ¹¹Ononla dakhi efun egbe ọda kha yẹnlẹn bhe ẹwele man. Iman min ọriri ọsọle, oriri bọr okpa non ne eji Aba man ye vae, non vuon bhi itihan bi emonata. ¹²Ijioni tẹ ẹsẹhọ ọsọle bi ọda vie dagbare, tale, "ọnan kho ọnon okpa nin imen tale, ọnon avae rekhan imen ọle kponon gbera imen ọle kakaloimen vae." ¹³Bhe ẹmin ọsọle erebhe iman damin ehimen gbo min ehimen. ¹⁴Ọbi Imosisi iman damin uhi. Itohan bi Emonata dano obọ Ijesu kirist (Jesus kristi vae. ¹⁵Ọriqa okpa ribho nọsemın osenobulua, ọno osenobulua sẹsẹ nori bhi eji Aba ye, ole osenobulua. ¹⁶Onan ẹsẹhẹ ọsi Ijioni eghe ni Ijuisi (Jews) reji ene yanan ebho bi eria ebhebe jiole bhi Ijerusalemu nẹrẹ nọlẹn "khọ bho uwẹ khin?" ¹⁷Ọda kozi ọbha he, okpanon ọda kozi imen yoni kiristi (Christ) ¹⁸Irior eda nonlẹn, "Be uwe bhọ kikhin? uwe khẹ Elijia (Elijah)? " ọda tale, "Imen yole". Edale, Uwẹ khonon ta akhasẹ prophet? Oda wanien, Heyie". ¹⁹Irior eda tamanlẹn, khọ bhọ uwẹ khin benin iman dasabọ rewaniẹn nene jie manlẹn? Be uwe tayẹ reji egbe" ọsẹ? ²⁰Ọda tale, imen khọ ọnun urulu, non vie bhi ẹkẹ ojiegbo (wilderness) jie onun uwede ọsi Ebianlẹn (Lord) dia, be nẹ Esayia (Isaiah) nan akhasẹ rẹtale". ²¹Onọ egbe nan eda ji eria eso bhi Ifarisisi ²²Eda nonlẹn yẹ tamanlẹn, "Be zele nun uwe da min amẹn khiriọn sada uwẹ yi kiristi (Christ) la Eliajia (Eligah) la ọnon ta akhasẹ (Prophet)?" ²³Ijioni (John) da wanien ele, tale imen minamẹn bha amẹn, okpanon bhe ẹwẹlẹ bha oria okpa ribho non mudia nibha bhalẹn. ²⁴Ọle khọ non vae nin imen re vae foh, Nin imen bhase ọnona tian ukpiri ibata osole". ²⁵End min nan erebhe ibetani (Bathany) oda luele bho obọ nokele bhi Ijodani (Jordan), eji Ijioni da kha amẹn. ²⁶Ukpẹdẹ non khẹle Ijioni da daghe Ijesu (Jesus) obu ọle vade irior oda tale "Ghe, obhi ohuan ọsi osenobulua non mun emin ebe sibhi ọnagbọn nanre. ²⁷Ọle khọ non okpa nimen yole, ọnon non okpa non avae sade imen vae efoh non kpkonon nẹiem, ọle aka mien akuẹ mien mẹn. ²⁸Imen bha kaklẹnlẹn, okpanon oda dia bhi irior nan rẹrọ ole man izirẹ (Israel) ghe imen vae bhi iminamẹn oso amẹn (I came baptizing with water)" ²⁹Ijioni datẹ ẹsẹhẹ, yole "I daghe ọno orion (Spirit) obuẹnre bi idulu bha agbọn okhun, ọda di bhi ukolea. ³⁰Imen bhọ bha yelẹnlẹn, okpanon, ọnon jiemẹn nin minamẹn bha amẹn taman mẹn, uki onun uwẹ adagbe onorion ruẹnre ọda kha ribhọ ọle, ole bhọ non okpa nọkha minamẹn bhi Ahu elimin Non khale. ³¹Imen daghe yẹ tẹ ẹsẹhẹ ghe ọnan kho ọno ọmọn nonso osenobulua". ³²Yegbo, ukpẹdẹ non kẹle, Ijioni bi idibo eva kimudia. ³³Eda daghe Ijesu khian gbera, Irior Ijioni datale Ghe, ohuan ọsi osenobulua. ³⁴Idibo ọsọle eva dahon ọnan irior eda rekhanlẹn Ijesu (Jesus). ³⁵Irior Ijesu dafiorọ daghe ele rẹkhanlẹn irior oda taman ele, "Be ibha guanon?" ele da wanien, omaemin (Rabbi) onon kin "Teacher" "Jebho uwe dia?" ³⁶Ọda taman ele, vae doghe". Irior eda vae dogbe ejọ dia. Eeda nanlẹn dia bhọ onun ukpede nin bhọ ọki la sebhı egogo igbe. ³⁷Okpa bhe ene vae non honlẹn Ijioni tale khi Anduru (Andrew) obhio okpea ọsi isamon Ipita (Samon Peter). ³⁸Ọheihẹn ọda min Isamon (Samon) no obhio ọle Irior ọda tamanlẹn, "Iman min ọnonminemanfan (Messiah) nanrọleta kiristi (which is urabslated is Chirit) ³⁹Ọda riọle bu Ijesu re, irior Ijesu dagho ọle tale, "uwẹ khi Isamon omon nọsi Ijioni, ọda kikha tie uwẹ Iskafasi cephas" nan rọle ta Ipita (Peter) ⁴⁰Ukpẹdẹnọkẹlẹ, eghe nin Ijesu rẹ la zele obọ kha khi Igalili (Galilee), ọda min ifilipi tamanlẹn, "Rẹkhan mẹn" ⁴¹Onẹghẹnan Ifilipi daki ọnon nin ibotani Bethsaida vae, ogba ebho ọsi Aduru (Andrew) bi Ipita (Peter). ⁴²Ifilipi damin inataniẹ ọda tamanlẹn, "Oni imosisi gbẹn bhi uhi, bi enakhase, iman miẹnlẹn. Ijesu ọmọn okpa ọsi Ijiosefu (Jesus son of Joseph) non si inazareti ⁴³Inataniẹ (Nathaniel) datama lẹn, "Emin nọmẹn ọribhọ nọadagbare bhi inazareti (Nazareth?)" Ifilipi (Philip) da taman lẹn, "vae dọ ghe" ⁴⁴Ijesu dadaghe inatanie bu ọle vade irior ọda tẹ ẹmọnlẹn "Ghe, Izireliti ẹ ⁴⁵Inatatiẹ da taman lẹn, "Bu uwe rẹ lẹnmen yẹ?" Ijesu da wanien tamanlẹn, "ọkuẹsẹ Ifilipi datie, eghe nun rẹkhare ribhi otọ oran, imen daghe ẹ". ⁴⁶Inataniẹ dawaniẹn, omanemin (Rabbi) ọmọn ọso osenobulua uwe khin! uwẹ kho ojie nọsi izirie (You are the king of Israel) ⁴⁷Ijesu (jesus) da weaniẹn irior ọda taman lẹn, "Ranmude imen tamanẹn, imen daghe ẹ bhi isi okpo oran" uwẹ khọ rẹbho? uwe dainmin emin nakpenon gbera ena". ⁴⁸Irior ọda tale, Emoata, emoata, Imen yu uwẹ, uwẹ dai daghe Agbọn okhun tujiea, irior enẹ ehi ọsi osenobulua eki kha hẹon okhun bi eki kha ruẹnre bhi uke egbe ọmọn ọsi okpea. (son of man)"

2

¹Ikpẹdẹ ea kigbera, ibodọ bi iriokhuo dakha ribhi ikena non ribhi igalili, inẹnẹ Ijesu dakha ribheni. ²Ada ti Ijesu bi idibo nesole bi ọni ibodọ bi iriokhuo. ³Eghe nẹ eyon kirefo, inẹnẹ Ijesu data tamalen, "eyẹ mọn eyon." ⁴Ijesu datamalen, "okhuo, bezele nuuwe dabumen re? Eghe nasẹmen bha sẹsẹ" ⁵Inẹnẹn Ijesu dataman eni idibo ebọ yẹ nibha lu bha luole, ". ⁶Egheni akhe ehan nasa amẹn ọno dakha ribhe eni ni Ijuisi rẹkpe emilin eghe iluemili na munon bho oto kẹkẹ. ⁷Ijesu dataman ele, "bha sa amen von ena akhe, iriọ eda sa amen von ele su ukpẹ. ⁸Ijesu dataman ene eguomadia, "Bha neso bhọ ji enewalẹn nekhe eyon" eda neji ele. ⁹Enewalẹn kidamẹn amẹn narẹ ki eyon okpanon ebhalẹn ejọ nave "okpanon ene eguomadia

neso ɔno men bha akhe dalen. Ona ɔdɔ obhgioha. ¹⁰Irio ɔda tamalen, ase eyon nɔ men ne ebho rebhe ejaiyena ɔkponon bha dakakha se eyon nɔlomen ne ebho kha muɔi. Ibha damu ɔnɔmene hen bhi. ¹¹Onan Ijesu remu ɔhailo hen bhi ikena nɔribhi igalili, odaro oriri nasɔle man irio eni idibo dare ɔbhɔ ɔlɛ. ¹²Oki lupnafo, Ijesu, bi inene ɔ len bi ibhio ɔle ni ikpia bi idibo esole dakpanɔ khakhi ikapaniu(capernaum) irio edakha ribhi eni bhi ikpede nabha bugbe. ¹³Eghena iluemi (passover) ɔsi Ijeisi dasire, ijesu dakpanɔ khakhi Ijeruselemu. ¹⁴Ijesu dami enekhi akasi bi ohuan bi igbenekuku bi eneri igbo momon igbo bhi uwa ɔsi Osenubula Temple. ¹⁵Ijesu dabha ukpiri rekhu ele kua bhi uwa nosi Osenubula re, kheemena bi ihuan ɔda zagha ele igbo oa fine ele itabu kua. ¹⁶Oda taman enekhi igbenekuku bha munɔ sibhi enare, "Ibha kie ru uwa ɔsi Abomen ki eki" ¹⁷Eni idibo ɛsɔle dayere ebagbelen "Ohubhudu ɔsi uwa ɔse ɔleb lagbame egbe rebhe" ¹⁸Irio eni Ijuisi neme olafo dazelebho tamalen, "iyama be uwe bhɔ aki reman male bhene emiun uwe lunan"? ¹⁹Ijesu dawaniɛn, "ibha dumu ɔni uwa osi Osenubula nan, bhi ikpede ea ɔlɛ ki tuɔlen okhun" ²⁰Irio eni Ijuisi nemnotafa dayɔle, ɔni uwa osi Osenubula nan ikpe ehan yan egbole eva ole are bole, nuwe yole udi tue okhun bhi ikpede ea? ²¹Beɔadayɛ, Ijesu dakha temon uwa ɔsi Osenubula bhe egbe ɔsɔle. ²²Eghe nokire kpanɔ sibhi idi re idibo nesole dayere ghe iriɔ ɔkatau, eda rebho emon ɔsi Osenubula bi ɔta ni Ijesu tale. ²³Eghe nokire kha ribhi iluemi ukpe bhi Ijerusalem, enebubu darebhe eliɔlen eghe neremin eni ijr emin nɔlulu. ²⁴Okpanon Ijesu bha kha mon ure bhe ele, ranmude oilen ele rebhe. ²⁵Ranmude ɔlɛ bha ji orio soso dakha tamalen ebe orio dayɛ, ɔle bholen ebe ribhi ɔria rebhe.

3 ¹Ejaiyena, Efansi ɔkpa da ribhɔ. Ada tiɔle Nikodimɔs, ɔnɔ re Ijews khian nɔ. ²ɔno okpiana da bui Ijesu re bhɔ osi asɔn, ɔda tamanlen: "ɔmanmi (Rabbi), man lenlen ɔma-oriamin we khin, nɔ da bhi eji Osenobulua ye va, ranmunde, oria ribhɔ nɔ da sabɔ lu iyaman na, nu we lu, bɔ ɔyi Osenobulua rekpaɛ". ³Ijesu da waniɛn-ɔlele, "Emuanta, Emuanta, sokpan akiekie bio-oria ugbojiewa, oi sabɔ re daghe egua osi osenobulua". ⁴Inikodmɔs da nɔlen, "Ba re kie bioria ugbojiewa ye bɔ ki dɔ-omanfo? ɔbe sabɔ kiekie la bhi eke inene ɔlen ugbozeva aki biɔle?" ⁵Ijesu da wani olele, "Emuanta, Emuanta, sokpan, akie kie bi oria bhi osi amen bi oriɔn, oisabo re iabhi egua Osenobulua. ⁶Ona bieɛle bhi osi egbe, egbe nɔ, ɔn na bieɛle bhi osi oriɔn, oriɔn nɔ? Khe jo yan we unuan, ranmunde men taman "Sokpan ukhin ɔna kie bie ugbozeva". ⁸Ejie khon ehoho, ɔle ehoho yoi; we hon ukhuen min ɔlen, ɔkpa ki nɔ we bha len ejioda vade la ejiokhian. Iriɔdia ji ɔna kiekie bie ugboze va? ⁹Inikodimɔs da waniɛn ɔlele, "bi ena re diariɔ ye?" ¹⁰Ijesu da waniɛn ɔlel, ɔda tamanlen, "ɔnɔ man oria emin we khin bhi ɔto Israel, we bha se ye len ene min na?" ¹¹Emuanta, oli taman bha, ebi man lenlen man ta, man ki soseri bhi emin ni man daghe, sirio, bhabha re bhi itesele nɔ siman. ¹²Itɛ emin ɔsɔ ona agbeɔna man bha, bhabha re bho, bi bha ki re rebhɔ ye si te emin nɔ ribhi egua okhun man bha?" ¹³Oria soso iribhɔ nose yo bhi egua okhun, gbera ɔle nɔ dabhi egua okhun va omon nɔ ɔso okpia. ¹⁴Beji Imosi re tuen eyen mu bhi eke ato, irio are tuen ɔmon nɔ oso okpia mun, ¹⁵Be jia damin, erebhe ne ki rebhɔ, eki gha muɛn uyennin noifo. ¹⁶Osenobulua huemon ɔna agbona seriɔ ɔda rie ukpomon ɔkpa nasɔle, ori koria, nɔ ki rieɔbhole, oida fuan, ɔkia mon uyennin nɔ mon ufomi. ¹⁷Osenobulua bha ji omon na ɔsɔle va nɔ do fuen agbɔnsokpan, ni agbon da bhi ɔbole amuen eni. ¹⁸Oria nɔki rebhɔle, akhionro bu ohinuu gbɔle, sokpan, oria nɔbha rebhɔle abu ohin uu gbɔ fo, ranmunde ɔbha rebhi eni ɔmon na ɔsi osenobulua ukpokpa. ¹⁹ɔna ze ni ibuohien da ribhɔ: ɔnu gba va bhi ɔna agbɔn na, agbɔn da huemon ebiuki le efua ranmunde ebi ilan lu rebhe, emiɔn obe nɔ. ²⁰Oria ɔkoria no lu emiɔnbe, bha huemon efua, bi ɔvade eji ukpa ye, ni ebɔlu ghe ve. ²¹ɔkpanɔ oria ko oria nɔ lu emin emuanta ɔdi va bhi efua, na damien, emin nɔ lu rebhe, eki daghɔle, imuofen oso osenobulua ɔle ore luɔ. ²²aki luɔna fo, Ijesu bi edibo nasɔle da khin ɔto Ijudia, Eni ɔda debalan ghe eghe esɔ, ɔda ramen nilan. ²³Bhe-ejaiyena, Ijoni da ye ramen bhi Einon, nɔsikɛ Isalim, ranmunde amen da manman wɔ buɔle re, Agbɔn da manman wɔ buɔle re, ɔda ramen nalan. ²⁴Bhɔ ɔne eghe na, ebhasɛ mu Ijoni bhi eghan. ²⁵Eda so, igbugan da ribhi esese osi edibo nosi Ijoni bi ijew, bhi ekpa osi ikpobo. ²⁶Eda bu Ijoni tamanlen, "ɔmamain, ɔn deba gharibhi ikeke ede Ijodani, nuewe te emonlen mamam, ghe, ɔramen nɔ oria, erebhe buɔle". ²⁷Ijoni da waniɔn, "oria sabɔ re rie emin soso, sokpan egua okhun ale ada rie nalen. ²⁸Ibha tobi bha sabɔ re se ɔseri bhɔ ghe imen tamabha, imen yi ɔni kiristi okpano, Imen aka jie khɔle. ²⁹ɔdɔ ɔle yan a'amen. Ejaiyena, imɔe ɔsi ɔdɔ, ne mudia, eda hon, eki mamam gha ghonghon, ranmunde uru osi ɔdɔ ɔna bhɔ yi eghonghon nɔ simen na muse. ³⁰ɔkhian gha vuonbhɔ, ɔkpnnɔ imen ki gha si kiɔ ɔto. ³¹ɔle nɔ da bhi okhun re, ɔle ko okhuu ni erebhe. ³²ɔle no mien ɔseri nɔ ɔsɔle muɔnsɛ ghe osenobulua emuonta nɔ. ³³ɔni osenobulua jiele, emon osi osenobulua ɔle ota. Ranmunde, oiye obhan re bhan oriɔn nɔ-oria. ³⁴ɔni osenobulua jiele, emon osi osenobulua ɔle ota. Ranmunde, oiye obhan re bhan oriɔn nɔ-oria. ³⁵Aba ghɔ huemon ɔmon na ɔmon na ɔsɔle ɔda re emin rebhe ɔle bhi obɔ. ³⁶ɔria nɔ ghi re bhi ɔmon na ɔsɔle, mon uyennin nɔefo, Okpanɔ oria nɔ ki ra uhi ni ɔsi omon nɔ ɔsɔle khian la daghe uyennin bhi kiristi, okpanɔ ikheke nɔ oso Osenobulua ki tuere yanlen".

4

¹Oni eghele ni Ijesu ki re len ghe eni ifaresi honlen ghe ɔle ri amen nin ebholo ne bun gbera eni Ijohn ha ri amen nan.

²Rokpanon, Ijesu bhɔ bha to bole ri amen nin ebholo, enin odibo ne esole bhɔ ha ri amen nin ebholo. ³ɔ da sibhi Judɛa re ki kie ha khin Igalilee. ⁴Okpanon, ɛɔ da kheke non ha re ni Isamaria gbera ha khian. ⁵ɔle ɔ da di ebholo na tiɔle sychar re,, non ribhi eke isamerua, bhi egbi ɔto ni Ijekɔpu re ni Joseph nin, ɔmon non ɔsɔle. ⁶Enin omi non ɔsi Ijekɔpu ye. Egbe ki da lɔlɔ Ijesu bhi okhian non khian ha vade, ɔ ki da dotɔa bhi egbi ɔni omi ɔni eghele ki da ha yi ɔsi agogo ehan. ⁷Okhuo ɔkpa non kien ghe Isamariatan iseɛle da vae dɔ si amen ɔle Ijesu da yi ole "si amen ni imen muhon" ⁸Onin eghele nan odibo ne sɔle da ha khin eke ebhoto ne dɔ di ebale. ⁹ɔle ɔni okhuo non nin Isamaritan vae da ta manlen "Ba re mien ye uwe nin Ijews dɔ ha tie men nin okhuo Isamaritan non ri eminlin ni uwe muhon?" Ramude Ijews bi Isamariitan hi lu eminlin

kugbe.¹⁰ Ọle Ijesu da ri ewaniẹn nanlẹn ta manlẹn ghe "sade uwẹ hi lẹn esele non ọsi osenobulua, bi non ji uwẹ" si eminlin nin imẹn muhọn", uwẹ bhọ ha rẹ nonlẹn, ọ ki si amẹn uyenlẹn nin ".¹¹ Ọle oni okhuo da ta manlẹn "ọwanlẹn, uwẹ hi mọn akhe, oni omi hi yẹ rele, ji uwẹ ki da da min onin amen non yẹonlẹn? ¹² Ọi yi uwẹ kponọ gbera, uwẹ kponọ aba manlẹn Ijekopu, non mun oni omin nan nin umanlẹn non yẹ mu amẹn non bhi oni omi bi imẹn ne sọle bii emin iri ne sọle?".¹³ Ijesu ki re ewaniẹn bhọ ọ da ta manlẹn "ohamẹn amen sẹ di yẹ ha gbi ọria non rẹ hakhin non mu amen non bhi oni omi nan.¹⁴ Ọkpakinon non ki re ha khin non muhọn bhi amẹn nin imẹn ha sa nanlẹn, ohamẹn amen hi da kie gbọle. Non rẹ dia iriom oni amẹn ni imẹn ha sa nanlẹn ki kien amẹn non hi fo bhi ẹkẹ egbe non sọle non ha yẹ ri iyelẹn edemede nanlẹn".¹⁵ Ọni okhuo da ta manlẹn, "ọwanlẹn si oni amẹn ni imẹn be ja hada miẹn ohamẹn amẹn bha kie ha gbe mẹn ni imẹn hẹ kie vae bhi enan dọ si amẹn".¹⁶ Ijesu da ta manlẹn "Akhian do ta tie ọdọ uwe re bhi enan."¹⁷ Oni okhuo da ri ewaniẹn bho yi ọle "Imẹn hi mọn ọdọ" Ijesu da waniẹn olẹn yi ọle, "ota ni uwẹ tale hi dia min ghe uwẹ hi mọn ọdọ"¹⁸ Ramunde ọdọ isen uwẹ sẹ bọ oni uwẹ yẹ mọnlẹn nian hi yi ọdọ non ọse. Emọnata uhie tale.¹⁹ Oni okhuo da ri ewaiẹn nanlẹn yi ọle "ọ wanlẹn imen ki daghe ghe akhase uwe khin ²⁰ ọni uki oke nan, abaman da go osenobulua, ọkpakinon uwẹ yi ọle ghe Ijerusalem okhekẹ nan ha da ha ga".²¹ Ijesu da ta man ọni okhuo Rẹbhi ebi imẹn ta man uwe okhuo, ghe eghele vade nan ha rẹ miẹn ọiyi oni uki oke nan ọkpa la Ijerusalem a da da ha ga.²² Ebi uwẹ bha lẹn, ọle uwẹ ga imanlẹn da gi ebi imanlẹn lẹnlẹn, ramunde obọ non ọsi Ijews, ẹni da na vae.²³ Ọkpanon oni eghele vade oni eghele bhọ ha ki ye nian nin ene ha gi abamanlẹn ọsi emọnata ki gale bhi emọnata bi orion, Abamanlẹn guani ebholo ne dia irio ne ha gale.²⁴ Orion osenobulua khin, ebholo ne ha ga le, uwede orion ni emọnata e da rẹ ga le".²⁵ Oni okhuo da yi Ijesu ghe "Imẹn hi lẹn min ghe ọnanzele dẹ vae (ọnan tiọle kiristi). Eghele non ha rẹ vae ọ di ri eminlin rebhe mun imanlẹn elolo kore".²⁶ Ijesu da ta manlẹn "Imẹn onin ọria ọle ni uwẹ talọ nian".²⁷ Onin eghele nin, enin odibo ne sọle da kiere, ọ da han ele ilolo ebezẹle non da ni okhuo ha talọ ọkpakinon esoso bha non lẹn "Bi uwẹ guanọ?"²⁸ Oni okhuo da zi akhe amen non ọsọle obọ, ha khin ẹkẹ ebholo nonnavae, ọ da ta man ele".²⁹ "Ibha dọ ghe okpẹa on ti ebi imẹn rẹ da lu man imẹn ọnan hi da ha yi ikristi, la ọle non ? ³⁰ Eni ebholo da si bhi ebholo non ọsele re, bu ọle re."³¹ A ki zẹ bue, enin odibo da ha tiọle non le ebale, ẹ da yiọle "ọmaneminlin le ebale".³² Ọkpakinon ọ da ta ma ele ghe "Imẹn mọn ebale ni imẹn da le ni ibha bha lẹn"³³ ọle eni odibo ki da ha nin egbele talọ ọria bha rẹ mun ebale ji ọle, laa, ei mu ji ọle?"³⁴ Ijesu da ta man ele. "ebale non ọsẹmen hiniimẹn rẹ lu iho non ọsi onon jie imẹn uhomẹn bi ni imẹn re lu onin iwenan gba ³⁵ ọi yi ibha be tale ghe "ọ de kẹ uki enen nan ha re ha konin eminlin? imẹn hi ta man ibha, fẹ okhulun ghe uwa tẹ ugbo ghe ọi ki si eghele nan ha re konon eminlin. ³⁶ onon konin eminlin mọn ihaosa ọki yẹ koko ebale ọsi uyenlẹnmin ede mende bi eji a ha da miẹn ghe onon mun ugbo bi onon konon olẹn ki koko gbọn gbọn kugbe."³⁷ Bhi onin ota nan ri otun ọkpa ha ko, ọbhebhe ki konon olẹn "kin ota emonata."³⁸ Imẹn hi ji ibha ha khian ni ibhato konin eminlin ni Ibha bha wanan in, ebholo ebhebhe min enin eson, ọkpanon Ibha ki da de ba ele bhi eson.³⁹ Isamaritan ne bunbun ne ri bhi oni agba ebholoni da rẹbho remunde ota nin onin okhuo nin non ha ti ebọ miẹnlẹn tale". oi ta man imẹn eminlin rebhe nin imẹn rẹ da lu".⁴⁰ Eghele ni enin ebholo Isamaritan ki rẹ bu ọkẹ re, e da yi ọle non nin ele dia, ọ da gene deba ele gbi ikpẹde eva⁴¹ E na bunbun da rẹbho ramunde ota non ha si ọle bhi unun re.⁴² E da ta man oni okhuo. "ọi yi ebi uwẹ tale zẹle nin imanlẹn da rẹbho ramunde, imanlẹn ki yẹ ehọ manlẹn non iman ki da lẹn ghe ọnan da dọ min agbọn fan".⁴³ Enin ikpẹde eva ki gbera, ọ da kpanọ bhi enin ha khin Igalili ⁴⁴ Ijesu bhọ ka to bo le tale ghe ebholo ni akhasẹ na vae hi mun ekpen nan lẹn .⁴⁵ Eghele non ki rẹ di igalili re eni ebholo igalili da gbi ọbokhian nan lẹn. Ele ki ka min eminlin non lu bhi emin ukpe ne lu bh Ijerusalem remunde ele hi yẹ yi oni emin ukpe.⁴⁶ Onin eghele nan ọ da gbo kie vae bhi ikenan non ribhi otọ igalili ebholo non da ka ri amẹn kin ayon ọria ọkpa non wanan bhi eguale da ha ribhọ ni omọn non sọle non bhi Ikapanauum ha khonmọn.⁴⁷ eghele non kirẹ non ghe Ijesu ni Ijudeavae bhi Igalili, ọ da bu ijesu do ta man lẹn non vae dọ himi omọn non ọsọle non ki ha zi ogbagba uu.⁴⁸ ọle Ijesu da ta man lẹn, "Sokpan ibha hi min iyama bi ọhanilolo ibha hi da mọn ureobhọ"⁴⁹ oni okpẹa=a da ta manlẹn "ọwanlẹn, vae nian, non hẹ kẹ omọn mẹn rẹ yu".⁵⁰ Ijesu da ta manlẹn "Akhian, omọn non ọsẹ yenlẹn". oni okpẹa da rẹbhi ebi ijesu ta manlẹn ọ da si bhi enin re.⁵¹ Eghele non oki rẹ ha khian, egbomandia ne sọle da khian bu ọle, ẹ da ta manlẹn egbe dan omọn non ọsọle.⁵² ọle ọ ki da non ele uri agogo nin egbe rẹ muhẹn ha dan lẹn, e da ta manlẹn "Inode eghele agogo ihion ọle oni iba re siọle bhi egbe re.⁵³ Eghele ni oni abale ki rẹ yelere ghe oni uri agogo ni Ijesu re yi ọle "omọn non ọsẹ yenlẹn". Ranmunde ọnan ọle, bi ene ribhiisọle rebhe da rẹbho. ⁵⁴ ọnan hi iyama non zi eva nin Ijesu lulu bhi eghele non rẹ ni Ijudea vae bhi Ihalili.

5

¹ Aki lu fo eghe ilueminlin si Ijiusi da sẹ, Ijesu da ha khin Ijerusalem. ² Bhi Ijerusalem ode ohuan omin da ha ribhọ, nin uzo Aramaiki tiọle ibetẹsida, omọn ẹkẹ ogua isen na khanlẹn. ³ Ene khonmọn emiamenkike, esuelolo, akhulun, da nowẹ bhenin ha khẹ eghele noni amẹn re rughu, ⁴ ẹhi si osenobulua mọn eghele non rẹ sughu oni emin onọ ki ri eminamẹn non ki rẹkhin nabho ki nin. ⁵ Okpia ọkpa non yẹ da khomọn bh'ikpe elenlẹn nyan ogban da ha ribh'enin. ⁶ Ijesu ki daghe ọle bh'inowẹ ghe oki mamam bue non da ribh'enin, ọda nonlens'ọle guan' egbe udanmin? oni okhomọn da y'ọle "ọwanlẹn, imẹn mọn ọria non munmẹn nabho, imẹn ha vade s'onamẹn rughu ọria ọbhebhe ki kamẹn nabho". ⁸ Ijesu da y'ọle kpano, ne ebusewẹ ha khian. ⁹ Bh'obọ bh'obọ egbe da danlẹn ọda ne'borẹwẹ ha khian, edẹnin da ha yi edoga. ¹⁰ Eni Ijiusi da y'onokpia n'egbe danlẹn, "elẹnan h'edoga buwẹ ki damun eburewẹ" ¹¹ ọ' da zẹ wani ele, onon hinmin mọn y'emẹn, mun ewa na sẹ khian.¹² Ele da non lẹn, kọ hi oni okpia non y'uwẹ "Mun kpano ha khian"? ¹³ Bhiziọ, ọnan himinlin bha lẹn onokhin ranmude Ijesu do sibh'enin re, ebhole manman non bhenin.¹⁴ Ijesu ki min onlẹn bh'uwa oga, ọda y'ọle egbe danẹn nia; He kie lu emin ebe nuwẹ hẹ dọ min eminlin non khọlọ nẹ. ¹⁵ on'kpia da ha khian dọ taman en'Ijiusi ghe Ijesu hinmọnlẹn. ¹⁶ Ranmude en'eminlin nan, Ijiusi da kpokpo Ijesu, ranmude ọ'le lu enemini bhi ede oga. ¹⁷ Ijesu da y'ele, Aba mẹn ọ'wena'

nia, imen ye wenan.¹⁸ Ranmude onan en' Ijiusi da ha guan'ode nele re gbole oyi ranmude o gbuhi edoga okpka a non da ye tie osenobulua Aba'le, ghe ole ri osenobulua kin otu.¹⁹ Ijesu da minele unu, osaje' saje, omom imon ahu os'obole non re lu eminlin so so, sokpan ebale Aba lu, emin ni Aba ki se, omom ki ye si isio luole.²⁰ Aba o'manman ho emonle omom oda reminlin rebhe manlen non ole lu, ode ye ri okp'eminlin non n'ona manlen non kin eminlin non kin ohan elolo ji iba.²¹ Bi eji Aba re mun ene yulu kiere bhi agbon, irio ye omonre ragbon ni onon ghonlen.²² Aba i bhu ohuen gb'oria so so, ole zi ohien obo ni omom.²³ Na re mu ekpen n'omom bi eja re mun ekpen ni Aba. Oria non bha mun ekpen n'omom 'bha ye mun ekpen ni Aba non jole.²⁴ osajeje, oria non hon ota ni imen tale non rebho onon jie men ole ki ha mon agbon edemenole a ye da gbolea, oki gbera uu vae bh'agbon.²⁵ osahesaye, eghele vade, ejaye nan non, wnw yulu ki hon usu omom Osenobbulua, ene honlen ki fikese bh'agbon.²⁶ Bi eji Aba re mon agbon bhi egbe nons'ole irio oye re n'omon nonye ha mon agbon bhi egbe non s'ole.²⁷ Aba s'ahu n'omom non re ha bhu ohien ranmude omom si okpia²⁸ ehan'e elolo, eghele vaele ene ribhi eke idin ki hon usu ole.²⁹ e'ki dagbare: ene lu nonsen ki kpano vae bhi agbon ene lu kholo ki kpano vae bhi ibhu ohien.³⁰ Imen sabo lu eminlin soso osemen Beji re hon, Imen ki bhu ohien, ohien nin imen bhulu onon khiale non ranmude imen guano osemen osi onon jie men ole men guano.³¹ Imen ha ta osi egbe men oi da ha yi osaje.³² obhebe ribho non temon men, emon men non ta men lenlen osajenon.³³ Ibha je bu Ijoni,ota osaje.³⁴ ota aje ni imen mienlen oi yi osi oria. Imen ta eni ota nan ni bha re min omienfan.³⁵ Ijoni ukpa no to ha bhala se non, ibha re mun egbe eghon bhi ukpa s'ole bhi omin eghele.³⁶ Bhisio ye, itesehe nimen monlen okpono ne osi Ijoni, iwenan ni Aba mun men nilu s'oto, on'iwenan tee de tesehe men ghe Aba jie men.³⁷ Aba non jie men tobale tesehe men. Bha bha se hon usu ole khe la ni len ebale dia ye bh'eghele soso.³⁸ ota s'ole ribha bhi okhole ranmude ibha bha sebhon onon ole jieje.³⁹ Ibha guan'eke ojebe ranmunde 'bha lolo ghe ekele bha dad min omienfan, oni ojebe tee ye tesehe si imen,⁴⁰ Bha bha bu men re ribha da min agbon.⁴¹ Imen mien osisi si esia.⁴² Imen lenlen ghe ibha i mon ihuemonlen osenobulua bhokhole.⁴³ Elinlin Aba men imen re vae, ibha bha mien men bh'egbe. oria obhebe ha ri elinlin non s'ole vae bha ki mien onlen bh'egbe.⁴⁴ Ibha da rebho ni ibha ko re min egbe osisi, bha guano oriri no da bhi obo osenobulua vae?⁴⁵ Imen da mun 'bha uhi bheji aba men ye. onon mun bha uhi ole hi Imozisi, oni ibha se m'udu te.⁴⁶ Ibha ha se bhi Imozisi, bha ye re bh'imen, ranmunde ebe si men ole o'ghenlen.⁴⁷ Uwe bha da rebhi ebe nin Imozisi ghen, b'uwe ki da re rebhi ota s'emene ye?"

6

¹Eneminan kigbera, Ijesu dahakhian obono okele nen ede Galili ye, aye tiose tiberias.² Agbebbholo olarekhanlen ramude edaghe iwena ohanlolo nhalu bhu ukegbe ene ha khomon.³ Ijesu daha khion ukokhu oke bhe eni oni oda dotoa bi ibhonkhanlen.⁴ (Ejiayena oni iluemiukpe, oni jewish iluemiukpe da kisiie.)⁵ Ijesu ki gho okhulun eni odadaghe agbe ebholo buole vade o datama Iphilipi "Gima ki da de ebale ne le".⁶ okpano Ijesu da ro one edamegbe ni iphilipi ramude ole tobale len ebale kuye.⁷ Iphilipi da wano ono ota, "Egbolo eva bhi igbo akire rede ebale oase eare ghale khere khere".⁸ Ukpokpa bhe ewe enedibo, Andiru no obhoi simon Ipita, datamai Ijesu.⁹ Obhoho okpia rebhena nomoi ibuledi isen bi ehehenlen eva, rebho ona kisobo lu bhe ewe ene bulun?¹⁰ Ijesu datale, "Yea nebbholo do taa" Ilumu ne sonlen woa rebheni. Eni enikpia dadotoa, nese bholo nosi uli bhi igianli isien.¹¹ Eni ijesu da nea eni ibuledi oda mue ekhwemen oda rene ene dotoa. Oda yea lue one ehenlen rio beje enebholo haguano.¹² Eghe ene ebholo kire khon, Eni ida ni enedibo nesole talo "Ene deguo bho oto rebhe Ibha siokoko begia damien ebha ria"¹³ Eki siokokore oda von okhualale igbeva bi ene ye guoghwa bhe eni ibhledi isen nebbholo lekere.¹⁴ Bheni, Ebholo kidaghe ene emiohanlolo nole lulu, Eda tale "Ona gene ono Ohenlen nan gievae bho ona agbona".¹⁵ Eghe ni ijesu kire lensebhor eki holo nehuolere muonlen role kion oje, eni oda sibhe ewe ele re akhien ukokhun oke.¹⁶ oki se ose emuan, edibo ne sole daha khien ede.¹⁷ Eki nabho oko edaha rekhan one ede nokhi capernaum. Ebi kidalo bho one ghena, Ijesu bhakise buelere.¹⁸ Ehoho no zezele daha fi one ede daki amo ekspokpo.¹⁹ Ehi ze gue ede ibata uje bi isien o ogban eda daghe ijesu khian bhu uke ede osike oko eni ofen daha muele.²⁰ Oda nele talo, "Ime no: Ibha jofen amubha."²¹ Eni eki da muegbe nere miole bhe ekio ono oko, ejeje ono oko kidase oto bhe eje khian.²² Ukpode no zeva, ene agbebbholo neseye mudia bho obede no oseva eda daghe oko obhebe bhaye haribho gbera oni ukpo kpa ni, Ijesu bho bha senobho bi edibo nosole okpakin edibo nesole okpa hakhian.²³ Okire diaro, oko eso seye aribhoneni Tiberios vae no diake ebholo ne dale ibuledi bho neghe ni Ijesu kire khwenmo osenobulua.²⁴ he enen agbebbholo kire dokere Ijesu bi enedibo bho ye ribheni, Eni elebho ye danobho ono oko ha khien capernaum aguani ijesu khian.²⁵ Ekido mionlen bho obede nozeva eda tamalen, ono maemili, eghe uwe re vae bhe enan?²⁶ Ijesu da wouipolen nele, oda tale, emuata, emuata, uwe gwanomen, Iyi ramude oni ohanlolo ukpakin ebale. ibuledi nibha lele nibha davon.²⁷ Ibha ye mieson bhe ebale nan ale okiye ria, okpano mieson bhe ebale nan ale aki monlu uyielenmi ededemide ni omom nosi okpia larerie, ramude Osenobulua na aba ori iyama le bhe egbe.²⁸ Eni da noletalo, "Bebho manki luye, nimanre luoni iwena nosi osenobulua?"²⁹ Ijesu da wanion ele ono ogbon tamale, "Iweno osenobulua khonan uwe dei rebho ono jele."³⁰ Eni edatamalen, "Iweni ohanlol beuwe kigbolu, nima adaghe nima dariobhuwe? Buwe kilu ye?".³¹ Aba manlen lebale nantide imanna bhe eke ukpegbo bi egiare gbonlen, odare Ibuledi nele no nokhulu vae".³² Ene Ijesu darie ewanien nele, emuata, emnata, oyi imosis reribha oni ibuledi ribha no nokhulu vae okpano, Abamenon ole oria nri ibuledi ose emuata no nokhulun vae.³³ Oni Ibuledi nosi osenobulua ole ono nokhulu vae no da riye, nosole nagbon rebhe.³⁴ Eni edatamalen, "ebialen, roni Ibuledi nan malen egherebhe".³⁵ Ijesu danele tale, "Ime oni Ibuledi osi uyienmi, onore khi no bulimere ohame dagbole, ono kire khi no rebhi ime obhamen dagbole ghe."³⁶ Ime kitamabha kpataki bejuwe mieme ubha dagbo rebho.³⁷ rebhe na Aba remen ede bumere, ono vae rebhe ime danele fino kua.³⁸ Ramude eguale okhulun ime navae, oyi nime doluoseme okpano iho nosi ono jemuhomon.³⁹ ona oni uhoniye nosi ono oria no jeme nimen he riu ukpokpa fia

bhe nôle neamen, Okpano ole denekpano bhu ukpede nokikeke.⁴⁰ ona onuhi nsoi Abame, ghe ono kire khi no miono omo odare rebhole okia moyiemi ededemide bi Ime deriole kpanobhu ukpede nokikeke?"⁴¹Eni Ijews daha guinole ezo ramude otale ole oni ibuledi no nokhulun vae".⁴²Eda tale, ona yi Ijesu no ono nsoi Ijosi Ijosefu nan abale bi inenolen nimalen lenlen. ⁴³Ijesu da waniolen tamanle ele "Ibha ye guinezo bhe ewe bha."⁴⁴Oria ribho nosabo bumere sokpan Aba no jieme rieolere ole kpa ime da riole okhulun bhu okpede nokikeke.⁴⁵Igbonlen bhe ebe nosi enakhase ono ode ode osenobulua latobole manlemili ono kire khi no honlen nolue bho obo Aba odibumere.⁴⁶Oyieosi ase mioria nose mio Aba ukpolpa kino ono nobo osenobulua vae oleokpa semio Aba.⁴⁷Emnata, Emnata, ono reobho kiha moyien ededemide.⁴⁸Ime oni ibuledi usuyiemi.⁴⁹Aba bha lone ibuledi bhe eke ukpegbo eda yuno.⁵⁰ona oni ibuledi no ne eguale okhun vae begia damie eria kilebho eda yu.⁵¹Ime one ibuledi nyielen no ne eguale okhun vae. ononerkhi halebho oni ibuledi oki yielen ededemide. oni ibuledi nime rerie ole egbe nime relo uyielemi nosi agbona.⁵²Eni Ibhokhi ijews dahoko kokele bhe ewe egbele eda muhen agbugan atale bo onokpiana akire re elunlun nosole manlen ale?⁵³Eni Ijesu danele talor, emuata, emuata, uwe delo one egbe nosi ono omo nsoi okpia bi uki muon aranlen, uwe daha moiyeilen bhu uwe.⁵⁴ono rekhi nole egbemen bi oki muo aranlen me kia moyienlen notoghe, ime diriole kpano ukpede nokikeke.⁵⁵Egbeme ebale ose emuata no bi aranlen me eamon ose emuata.⁵⁶onore khi no legbeme oda muo aranlen me oki yienlen bhi ime kiaribho ole.⁵⁷Begi Aba no yienlen jewe ime da yienlen ramude ona Aba ono kikhi no leme okiye ayienlen ramude ime.⁵⁸ona oniibuledi no eguale okhun vae oyhi begi abu rele neda yu. ono rekhi no lo oni ibuledi nan diyienlen ededemide.⁵⁹Ijesu ahatenemili bhe eke uwa Isinagog eghe norea maemili bhi capernaun.⁶⁰Ene bunlun bhe ewe edibo nesole ne hone emona datale, "one otana kakami obho lahonan".⁶¹Ijesu, ramude oleona bhe ekokhole nosole ghe edibo nesole giunezo ramude ona, oda nele talo ona kire ekele khobha?⁶²Akimien uwe daghe ono omo nosi okpia khio okhunlu bhe ejokanavae?⁶³ono orion rioria yienlen, one egbe oimon elele. ono ota nime tagibha orion no bi uyienmi.⁶⁴Eso bho seye ribhe ewe bha nebha rebho" Ijesu bho kaleo an bhe eke omuhen eneria neda rebho bi ono oriani no remolen gbale.⁶⁵Eni odatala ona zele ni me tamai oria ribbho nasa bo bumere okpakinokikien Aba ole riolere".⁶⁶Ramude ona edibo eso dakpano uwe ye?⁶⁷Ijesu dane eni igbeva talo ibhaye holoi nibha kpano uwe bho".⁶⁸Isamoni Ipita da waniole, ebialen obha manlen kibulu? uwe mo onota uyienmi ededemide.⁶⁹Ima kireobho bi aki len ghe uwe okpa ono khiale nosi osenobulua.⁷⁰Ijesu datamale, "obho yime bho zebha, eni igbeva, ukpokpa bhe ewe bha oju no?"⁷¹Ejayene oda hani Ijudas no ono nosi isimoni Isicarot, ramude ole no, ukpokpa bhe eni igbeva, na lueku gbi Ijesu.

7

¹Eghelen nen milina kire gberafo, Jesu da gbera di o vhi Galilee, ranmude ovhaholo nele na vhi Judea ramude eneholo nele gbalea.²Oneghena onemi upe nalu vhi oto Jewish ki sike oto.³Ibhio-Ejesu da ta malen no panokakhi evaalo na tiolo Judea nada mieghe ene rieovho nele rekhan Jesu kiy daghe Iweni yanloa ni Jesu lulu.⁴Avha miono luemi vhuoko ade ole holo nagbon lenle. Ade we luemi oyunua, uki zegbe dokere. Nagbon da le-en.⁵Ivhio-Jesu tobele vha reo-vhemi ohanlo ni Jesu lu.⁶Jesu tobale da tamele ghe "eghenghe nisole vhasa se, ghe, eghenghen ni samia sole egharevhe."⁷Jesu da tale ghe agbon vha hemalen, ramude eke agbon maye. Ghe, oyiri re jole. ole agbon hole ramude ole vhare do soseli ghe emiebele ole agbon lu.⁸Jesu da tama ene rekhan-ole nele ha khi ajada luemi upe ghe ole ikhian ramude eghenghen nosole vhasase.⁹Nokire tonfo, oda devhi Galilee.¹⁰Ni ivhio Jesu kire ha khi Galilee ejade luemi ukpe, Jesu tobale daye ha khieni vhuoko.¹¹Eni Jews nele rivhi Galilee da ha guani Jesu veni, ele dale oleki?¹²Ele nebulun da ha tota nsoi Jesu. Eso dale, oriesili hi Jesu. Eso dale heye ghe uwedobe odo rema agbon.¹³Nena kire hasunu avha miono gbudu tota nisi jesu dokere ramudofen nosi Jews.¹⁴Neghenghen nonemi ukpe kire zekhan, Jesus da na vhekeli temple oda gbanre ha talo.¹⁵Eni Jews da yunua, ele dale, bevho onopea na relen emirevheye? Auha miono male mi.¹⁶Jesu da mielunu, oda leghe ebuletale yosole. Isomo Joluhonmo no.¹⁷ono holo no luemi osenobula, oki len ebale ta sota nso senobula no abi sota nosole ole ta.¹⁸ono tota nosole noyi soselobua ekpen nose gbale, ole oguano. ono ki holo ekpen Isomo Joluhommo, ono riani ole horia emo-ata. Emi-ebe riolo vhobo.¹⁹Moses vha ruhi osenobula nivha? Avha miono rekha onuhi. Be zeze vha holo nvha gbemea?²⁰Agbon nereko do miunu. We molen alimi-ebe ehelo no gbuwe-a?²¹Jesu da miunu, odale, me weni Iwena okpa, vhavevhe da yunua vhoi wena.²²Moses da tama vha emi urumi (oyobi Moses oda vare, obi Igbama nele ka vhave) eduzana ni osenobua yole ni mai resikokore gale, vha da ha rue-eya.²³Aha rueloya eduzana ni oselobula yole ni malen resikokore gale nadamie ghe avha ghuhi nisi. Moses-a, bevho ekele kida ha kholo vha ramude me gbololo ghorio no khomo, eghbe da danle eduzana nare gosonobua?²⁴Vha hai rebi Vha daghe reguezo, Vha guezo osesili.²⁵Eso nele davhi Jerusalem vae da yole "ona yonele holo nelegbea?"²⁶Ghole, ovha reko talo ele vha miebele saboluole. Asabo mieghe enewalen vhalen ghe Jesu talo Asabo mierio.²⁷Malen lenle ejono pea na navhare. Ahakimien ghe Jesu Vare, maivha khokho oria soso yalen ejona vare.²⁸eghena. Jesu da sodoke re vhi temple, eeghenle no re hamaeria emili odayole "Vhavevhe len me, vhada ye len ejime navhare. Me vha tobome vare, ono jeme ole homolen ata, vhavevha lenlen"²⁹Me lenlen ramude ekele mena dokere-olejeme.³⁰Agbon nele sikoko da ha guanoto nele re mu Jesu, ofen vha diora sosoro buole ramue eghenghen nov le vha sese.³¹Enebulun vhekele enesi koko re da molen ureovho vhi Jesu, ele dayole, "Jesu ha vhave, oyagbo luemi ohanvhelelo gbera ebono pea lulu?"³²Enatiele pharisees ki hon ebagon nelesikokore hata vhegbi Jesu, odion vhe ke-ele be eni pharisees da jeria nele munagbon nele temolen osi Jesu.³³Eni Jesu kidatalo ghe "Me se ri vhekevha vhi opeghen kere meke habulu onojeme."³⁴Vhaga guanome, vhavevha mieme, ejime khia vhavevha sabo rekha me".³⁵Eni Jews daki hatale eke egbele. "Jevho onokpea yole ole khia nimale hi da sabo guanole? ole holo nole hakieji ena Greeks ya nodoko aha malele milin vheni?"³⁶Bevho ati onota nole tale no da yote "Maya guanole, mavha mide, ejole

khian, ma vha sabo rekha-ole.³⁷ Edokike vhone mi upe Jesu da mudia oda so dokere, oda yole, onohamen gbe, ole bumere vare do yanme.³⁸ Ono muokhole yanme, ebojebe tale, eda me agbon oki nale vhekele dagbare.³⁹ Jesu tonotana ramude alinmi nokhiakhiale nen molen urievho da-ole ya mie, onalimin nokhiakhiale vhave dagbare ramude avhave muekpen bi otitivho ni Jesu vhi emi esili nodolu vhaon.⁴⁰ Eso vhekele enesi kokore, nele re honemolen na, da tale ghe, vhemolen ata, okokpeana ole gene hi ohen osenobua na khele.⁴¹ Enekele da tale ona gene khomi osenobulua Jesu kristi. Eso dayole Jesu hagene vhave, Galilee oya navare?⁴² Ojebe vhave ghe so yekele ivhokhi David vhi bethlehem Jesu ya navare.⁴³ Ramudoni Igbagan na, ene re kugbe da zaha.⁴⁴ Eso vheke-ele rehaholo nele mu Jesu Avhaki mion robo sule.⁴⁵ Eni gbama dabulu enewanlen bi eni pharisees. Eleda no enigbama-"bezele ni vha vhadamu Jesu bumai vare?".⁴⁶ Enigbama damiunu; eledayole, Avhamiono se sabo talo bejonokpea retalo.⁴⁷ Eni pharisees da mielunueleda yole-onokpeana ye muvha rule?⁴⁸ Eledayole-ma hene wanlen be eni pharisees vhave reovhe bonokpea ta?⁴⁹ Ene sikokore nele vhalen ebi uhi nososenobulua dea ele rivheke ebi uhi nososenobulua dea ele rivheke Aghumu.⁵⁰ Nicodemus, (papa ekele eni pharisees, noka bulu Jesu re) da tamele⁵¹ Ade avhave honta vhuu onale olukholo, oda mi nayole onoria ra uhi?⁵² Ene wanlen da no Nicodemus, si Galilee ole ye navhale? Ro guanoto feghe na miege avha mion davhi Galilee Vare.⁵³ Ojebe naka mie eghenghen nogbera vhave molen ebi Ijoni uhomoli 7:53 bi uhomoli 8:11, Nokirese, onodepe da ha khi uwa nosole.

8

¹Ijesu da ha khi oke na tie olivi ²Osewe okpa oda vae bhe ke uwa oga, ebhorebhe da vae; oda dibho otua aman le milin. ³E negbe be rebhe be eni faresi eda ri okhuo re ne mubhi igbokhele bhi eda ri ono khuo bhe we le ⁴Eda tamalen, Omamilin, o no khuo nanai core bhe eji da gbokhele. ⁵Bhe na bho uhi, imosisi tale man orebhe nan fi ni ololo ji ono ria ni, be we ki taye kho o kho o no khuo na? ⁶E tona be jia da mulen mi emilin na tale bhe gbe, kho na Ijesu da de khanre a robo gbe be obho oto ⁷E da se ye anolota? oda kpanor tama ele, "bhe we bha ono man olukholo ji ono ria ni ka fi udolo gbo o no khuona". ⁸Bhe na Ijesu da de khan re oda ri iken obo ha gbe be bho oto ⁹Ekele ne ki re hon, eda kpa no ze gbele obho, ono dion da kalo ne rebhe. Rseto Ijesu kpa ki ke bhe ni, bi ono khuo no bha yela kha ri bhe ewe le. ¹⁰Ijesu kpa no mudia oda tamaman ono khuo, Okhuo e ne ye ulelukholo ki bhe? A bha mi ono bhu okhen osu ugbele re ¹¹oda yo, ukpokpo ri bho ebealemen", Ijesu da tale, "Imen bhe ye bho okhen agbea re kpa no eche luolugholo.¹² Glo che Ijesu dda tale man ele, men ukpea o so na gbon na orioria no rekhan men oda khan bho ogobiuki okpa ki no o ki a mu ewa o si iyenlen. ¹³E ni farasi da tamalen man len mi ote gbwe ta e bu we ta rebhe e muata ri bho. ¹⁴Ijesu da wannele, oda tamanle "Men ha to ote gbe men, ebimen tale bhe gbe men emuatanon. Men len egi men na via bi egi men khan, okpa ki no uwwe bha len egi men na via bi egi men khian. ¹⁵Okhen osi ifunegbe bha bhulu; men bho okhen osu ria so so. ¹⁶Akha mien men bhu okhen, okhenimen bhulu okhen ose muata no ramude oyimen okpa. men de ba abamen no ge men. ¹⁷Ekele, bhe ke uhi na sebha ai igbonlen bhe ke etueva a da mien emuata bhu unu na sele. ¹⁸I men no to ota ose gbe men, bi Aba no ja men ye to emonlen men". ¹⁹Eda non len, "Aba ne bho Ijesu da wan ne ota, "u we bha len men bi aba men; Aki mien uwwe len men u khe yeo len aba men", ²⁰oda da tale enemonlen ne bhe eki aza be no re bha manemilin bhe ke uwa oga, abha muono obho sule ebha mulen ramude ekhe na so le bha se se. ²¹oda da gbo taman ele, I men khano kpa no akhan, uwe di guano men bi uwwe ki yu bhe ke olukholo na sepe E gi men khian, uwwe da viae. ²²Eni ijesu da tale odi gbe enasolin oda tale eji men khan bha da via?²³ Ijesu taman le otale bho ye okhunhun men ye, ona gbana bha khin: Men yo so na gbon na ²⁴Bhe na men ta man we we di yumi bhe ilukholo ose rebhe. so kpan uwwe rio bhi men u di yu bhi iluemikhole na se.²⁵Eda tale bho na ji o le, "owwe khi?" Ijesu da taman le, "E bi men ta man bha bhu umukhen men khi. ²⁶I men man emi ne bunbun ni men ta bi ibhokhen osebha. Eboki re khui, o no je men yemmnat olo khi bi bhe mi rebhe ni men hon bhu nu na so le, enemilin men ta man ona gbonna". ²⁷E bha len ebho a taman le ne ji emon aba le. ²⁸Ijesu da taman ele bha ha twen men okhunlu men no mokpea e ni bha da len men, bi men mon ikho ose men be ji Baba tamamen ole men ye taman bha. ²⁹ono gie men ode ba men o bha ze mobho, men luebe menolen bhe lo lo bi e be ye ole ekherebhe. ³⁰Be Ijesu da bha te ne monlen ene mi na ebho ne bunlun da rebho ole. ³¹Ijesu da tamale eni Ijesu ne re bho le "bha ne rio bhe monmen, ore bhe ki iwangbe ose men ose muata. ³²Bha di len emuata, one muata di re gbe wemien rie ³³E ole wanlota, uli Ebiranhamu ma khi, man bha se ki gbon jo oeria so so. be ki re tale, we di miege we mien?³⁴ Ijesu da wannelota, a khamien emuata, bhe emuata, i men ta man bha, oria no iulokolo ki igu mandia no lukholo. ³⁵Oguomadia ri bhu uwa bhe ede de midu ³⁶Bhe na omo oso senobulua mie fan ire monegbe wemien ose sili. ³⁷Men len mi uliose Ebiranhamu bha khi, bha guano ni bha gbe mien. ranmude emon na se men o ri bha bhokhole. ³⁸E bi men minlen men taman bha bhu nu osi aba, ebi bha honlen bhu na osi aba bha bha lu. ³⁹E da wannota o da tamanlen aba manlen ole Ebirakhamu Ijesu da tale, a ki mien ibhi Ebu ankhanmu bha, bha ki weni iwena ose Ebirankhanmu. ⁴⁰Bhe na uwwe guano nu gbe nien okpia no te emuata ni men khon bhu nu osenobulua. Ebirakhamu bha lu omi oni bha lu na. I wena aba bha bha lu. ⁴¹Iwena aba bha bha lu" Eda tamalen abha bi manlen bhe igbo khele aba kpa man monlen. ⁴²Ijesu da tamanle, aki mien osenobulua aba bha non, bha kion emon men, rji osenobulua ye men na via eni men ye, men ye, men bha to bo men via, osenobulua jie men viae. ⁴³Be bha bha da len emonlen ni mien ta no bho khole na se bha ra mude ibha hen monlen ni men ta. ⁴⁴I bhi aba osu ju bha khin ramude bi bha guano bha kho ni alu. ogbuebele no re no to ava de, bha mudian bhe emuta no le, o kha talor o to okholi, osu le o ta be jo kholo ore hi ranmude o le aba o so lukholo okholi. ⁴⁵Ramude men temuata bha bha riobhi men". ⁴⁶obho non bhe we bhe no taman men olukholo ni lu lu? bezele men kha to muata, bha riobhi men. ⁴⁷ono kioso senobulua okemonlen nan so senobulua. We hon emolene osenobulua ramude we yi o so senobulua. ⁴⁸Eni Ijesu da wannota, "tamalen man bha ka tale bhe emuata yole obhi isamarita we khi bi we mon oju? ⁴⁹Ijesu da wannele ota, men mon lo ju, o kpa ki no men

muəkpen na Aba men, bha mnekpen men.⁵⁰ Men guano oriri nan sẹ meni otu okpa ribho no guano be no bhuokhen. ⁵¹Bhẹ muata bi emuata i tale men tale sẹ akha miuen otu ọ kpa nọ mu ẹ monlen men monlen ọ da mi uyumi. ⁵²E ni Ijusi da tamanlen, bhe ja ye na man len len wẹ mon esu. Ebirakha mu e na khase yumi okpa ki họn wẹ tale, a kha mi oria nọ muemon men monlen, ọ da mi uyu mi. ⁵³We bha kpọnọ nọ nẹ aba manlen Ebirakhamu aba manlen nọ yulu? Ekhasẹ ne yuno. be wẹ re egbe yọ we khi?. ⁵⁴Ijiesu da wanele, "Imẹn kha moriri ne gbe men, o riri men kin iholo aba men ole ma oriri men-re da khe ebi bha tale yẹ osenobulua aba bha nọn. ⁵⁵Ibha bhalen olen, men len olen a kha mien men yọ men bha len olen. 'men ki da bi bha otọ ghogho li e bọ rẹ dia ye men len den be men mu e monlen monlen. ⁵⁶Aba bha ne Ebirakhamu khẹ yhon gbomi ẹ khẹ nọ rẹ da ghe ukpẹdẹ mẹn ọ da kholere ọda kha ghon ghon. ⁵⁷Ene Ijusi da yole, wẹ bha sẹ sẹ ekpe gbolu igbe yan gbole va nu da yenlen bha agbon wẹ yole we da Ebireakhamu?" ⁵⁸Ijiesu tamanle, "bhẹ emuata bhẹ emuata men ta man bhọ ọkhue sẹ Ebiraqkhanu ri bhọ men ki ribho". ⁵⁹Ena eda ne ikpedo ne ha fi no qole, bhe nan Ijiesu da nẹ ko ọ da yẹ sie bhẹ wẹ le re bi ọ da ye si bhe ẹkẹ uwa oga re.

9

¹Eghe ni Ijesu ki re kha khia gbera, oda daghe okpia, na biẹ ọle oruelolo. ²Eni edibo ne sọle da nọlen, "Omaimilin, khọ ọ lu emi ebe, oni okpia na, la ene bie le, no zie kha bi ole oruelolo?" ³Ijesu da wanie ele "ọlẹ okpanọ ọ dia riọ be eji a da ri iwena nọ si Osenobula man bhi ukegbe no si ọle. ⁴Mai mama lu iwena si ono jie mẹn bi ejo o se yie re bhi ọso odanmẹn. Ason va de, no oria da re sabo wena. ⁵Bi eji imen se yiẹ ri bha agbọn, imen khi ukpa si onagbona" ⁶Ijesu ki te eni emin fo, oda tu ẹsẹn fi ọ bhi oto, oda mami eken bi ọni ẹsẹn, oda ri ọ gbolo ọle ẹlolo. ⁷Oda tama alen, "Akhian a kpie bhi omi Isilioa" (Bhi urolo obhebhe "Ajele") Iri o oni okpia re kpano si bh eni re, oda dọ kpi oni elolo a, oda fikie re kha daghe ⁸Eghe ni eko yhenlen ne si oni okpia na bi ene ka mion khie khi ọbhi mi ọbhiemi ọ khin eda yi ole, 'onia be yi oni okpia no do oto a bhili enin bhi ena? ⁹"E so tha! yi ọlẹ, "ọle nọn, "otu ebhebhe da yi ọlẹ "heye, okpanọ ọ i khọ okpanọ ọle da yi ole, "heye, okpanọ ọ i khọ, okpanọ ọle to bọle da yi ole, "imẹn nọn" ¹⁰E da nọ lẹn "Bi elolo no sẹ rẹ tujue a yiẹ? ¹¹Oda wanie ele yi ele, "oni okpia na ti ọle Ijesu, ole mi eken bhi otọ re gbolo mẹn bhi elolo, oda tama mẹn "kha khi Isilioa da kpi elolo a irio mẹn rẹ kha khian, iki kpi ẹloloa, i da kha daghe" ¹²Eda yi ole, "ọle ki bho? "oda wani ele "i bha len" ¹³Eda mai ọnookpia na nọ re ruelolo ji eni Ifarisi. ¹⁴Ejiayie na ẹdẹ oga ọle Ijesu rẹ mami ọni eken nọ rẹ tuji elolo si ọni okpia naa. ¹⁵Eni Ifarisi da gbokie nọlẹn ebi elolo no si ọle rẹ tu jie a yiẹ. Oda yi ele, "ọ me eken oda re gbolo men bhi elolo, iki kpi ole a, ida kha daghe" ¹⁶Eso bhi ẹwẹ eni Ifarisi da yi ọle "Osenobula bha ji ọni okpẹdi uhenya" Eso ebhebhe da yi ele "Bi okpia ọlu emin ebe a re sabo kha lu emin ọhanijolo ne dia nia yie? Ramude ọna uhalia da kha ri bhi ẹwẹ ele. ¹⁷Eda gbokie nẹ ni oruelolo "Bi uwe a mien ta bhi ukegbe si oni okpia na bi ejiamien, khi ọle ọ tujie elolo? "oni oruelolo da yi ele "ohen ọ khin" ¹⁸Bhi oni eghe na, ẹni ijiiu bha rẹbhọ khi ọni okpia na rẹi ruelolo, bi ki daghe nia, sokpan khiele, da tie ene bi ọnọ ruelolo nọ kha daghe" ¹⁹Edo nọn ene bi ọle "ọle "ọmọ no se bha khi ona, ni bha yi ọ khai bi ọle oruelolo? bi ọ ki re kha daghe yie? ²⁰Eni bi ọle da wani ele yi ele, "ima len min khi omo na sẹ man khi ọna bi ui bi ọle oruelolo. ²¹Ma bha lẹn ebi ọ ki ri daghe bi ọnọ tu ji ọle eloloa, ma bha lẹn bha nọlẹn ọ ki wanresẹ ọnọ ri unu si ole ta re. ²²Ene bi ole ei ri ini an talọ ramude ofen mu si eni ijii. i eni ijii ki tale ri obọ bhọ oria nọ ki rẹ kha khin nọ rẹbhọ khi Ijesu khi ọmīemafan a ki suon si bhi uwa oga re. ²³Ona zele khi ene bi ole da yi ọle, "oware ọ khi bha nọlẹn" ²⁴Bhi ọsi ugbazera, eda gbo tie oni okpia no rẹ ruelolo, eda tama lẹn mui oriri ji Osenobula, ma lẹn mi kh ọluemin ebe khi ọni okpia na" ²⁵Eni oni okpia na da wani eie yi ole "Men bha lẹn si olueminene ọ khini emi ọkpa ni mẹn lẹnlen mẹn rei ruelolo, iki daghe nia". ²⁶Eni eda tamalen, "Bọ ọle khia eye? Bọ rẹ tan lẹn ẹlolo yie? ²⁷Oda wani ele, yole, "men ki ka tama bha, ibha bha re eho bho! Bi ibha da ho ni mẹn gbokie tama bha? Ibha re ehọ edibo sọle, la bha guanọ min. ²⁸Edo zioziole tamalen "Edibo sọle uwẹ khin, okpanọ si imozisi man khi. ²⁹Man lẹnmi khi Osenobula oi ni imiozisi talọ, okpanọ man bha lẹn eji ọna na vae". ³⁰Oni hanilolo, khi ibha bha lẹn eji ona vae,oda se ye tailan mẹn elolo a. ³¹I man lenmi khi Osenubula i hin erẹmọn si oluemiebe, okpanọ, oria nọ ri eghe rebhe rekhan Osenobula oda yie lu iho no sọle, ọ i hin eromon sọle. ³²Da bhi omuhen si ona agbọna re rha va de, a bha se họn ghe khi orie talen ẹlolo si ona bielẹ ọrelolo. ³³Sade khọ iyi Osenubula ji ole oda sabo iuemin so sa. ³⁴"Eni da wani olen, yele "uwe na biẹ bi ọlukhọ, uwe ki la kha mai ma ming?. Eda suon da gba re. ³⁵Ijiesu da họn khi esuon si bhi uwa oga re ọ ki mie ọlẹn, oda yole "uwe i rẹbhi ọmọ ,na si okpia" ³⁶Oda wani ọ, yole " khọ le, Ebeyanmẹn ni men a rẹ ọ? ³⁷Ijiesu da yole "khọ khọ lẹ. Ebeyanmẹn ni men a rẹ ọ? "Ijiesu da yole " uwe daghe ọle fo, ọle bhọ ne ẹ talọnia" ³⁸Eghe na, ona okpia da yole "Ebeyanmẹn i rebhọ, oda ghoo nalẹn. ³⁹Ijiesu da yole, ramude ibuoyhen, ọle men da vae bhi otọ agbon, eji a da mien khi ene bha kha da ghe, eki kha daghe ene daghe ki ruelolo" ⁴⁰Eso bhi eni ifarisi ne ri bhi eji ole yie ne hon one emon na da nọ lẹn "ma na i yie ruelolo? ⁴¹Ijiesu da ye "sade khi ibha i ruelolo, bha i kha moi emiebe okpano, bha yole "ma daghe" ramulde ona olukhọ nọ se bha ne bha dia"

10

¹"osahie, ọsagie, mẹn taman bha ọnọn bha rẹkhan ogbode nan bhi ẹkẹ uwa nọn si ohuan, ọkpanọn ohi hẹn okhunlan nọn khirẹ khin bhe eje da min ode, ọnọn ọria nin oyi bi ọgboria ba emin ọlẹn nọn. ²Ọnọn khi rẹ khin nọn rẹkhan ogbode ọle khin ọrohuan kọn. ³Ọni ọtujode ọsi ogbode tuje nan ọle na bhọ. Eno ahuan ha hun uru ọle, bọ nọn rẹ tie enin ele, ọhi rẹ khian. ⁴Eghe nọn rẹ ne esole dagbare, ohi kodalo nele, enin ohuan khi rẹ kha lẹn ranmunde ei lẹn uru ọle. ⁵Eirekhan ọriobhe ọkpanọn ekhi nẹgbe sibhi ejọye re, ranmunde ebha lẹn uru ọribhe". ⁶Ijesu kpa eni itan nan man ele, okpa nọn ebhalẹn ebọ nin itan tayẹ rejẹle. ⁷Iri Ijesu yerẹ gbo kike ne talọ, "IOsagie, ọsagie, mẹn taman bha, mẹnbhọ hōni ogbode ọsi eno ohunan. ⁸Enekirẹkhin ne ka vae ọle kuẹ vae oyi bi ogboria ba emin ọlẹn ọle khin, eno ohunan bha rẹ họ bhe ebe

tale.⁹Imen bho họ oni ogbode. Onon khire khin non no obọ non sọle na bho, ọle la mien ani, oha na bho lan dagbare ohi ebale le.¹⁰Onoyi vae non do raa, non do gbugbele bii non do guoghọ. Meni vae bo enea da ha mon iyenlen, oni yenlen khin bun gbera oleghe.¹¹Imen họ oro ohuan kon non sen. oro ohuan kon non sen sun egbole so oto non sen reji oghogho.¹²Oibo nan munmunlen iyi orohuan kon ranmunde ayole yan ohuan. oha daghe oguoghoguo ghe vade ohi zeni ohuan obọ negbe, eni oguoghoguo ha munon eka neasabo munnon ehi zagha enelele.¹³Orunę ne gbe ranmunde ni monmonlen, oida gbalọ ghe eno ohuan.¹⁴Imen họ non ro ohuan kon nhon sen meni len osemen, len men.¹⁵Abba men len men, bii imen len Abba men, men mun iyenlen non si men gboto nin ohuan non se men.¹⁶Meni non ohuan nekele noni yi ohuan non semen. Men deseye nele re, eki huru non se men bonada mien ugbo ohuan okpa bii orohuan kon okpa.¹⁷Onan zele abba da ho emon imen, Menan ye re gbo kike er ọle.¹⁸Onon sabo mien bhene ele ribho, boni men re tobo men mun egbemen gbo oto. Men mon ahu nin men re reple kike kpano. Meni mien onan bho obọ Abba.¹⁹Owala da kike sun unun bhe ewe enin jews ranmunde enon ota nan.²⁰Enebunbunlun da tale, "omon esun bii ebhenbhen. BHe zele nin bha da kale ehọ?"²¹Enekele da tale, "onon ye ota oso okpea osi ene mon orion noni men. onon mon orion noni men ode sabo tuge oria non rueloloa." Jerusalem.²²Onon eghele da do se nare lu emin ukpe nan re mun egboria no Osenobulua bhi Jerusalem.²³Oghele nan daha yi eghe oro (Winter) ni Ijesu re ha khian bhi onu uwaoga bhe eja kase nan tieple "Solomon Porch".²⁴Irio enin Jews renegale tamalen, "Buwe are re man fiọ bhi bakbu enmen ye? uwe ha yi kiristi, m tamaman bhi addaigbolo".²⁵Irio Ijesu da re ewanien ele bho, men taman bha, okpanon bha bha reobho. Iwenan nin imen ri enin Abba men lu, ele so osai bhi ebimen lu.²⁶Redeba onan, bha bha rebho ranmude bha yi ohuan non semen.²⁷Ohuan non se men hin ukpuru non semen, meni len ele, bii ele rekhan men.²⁸Men ri iyenlen ededemende nele, eikhian laa yuu, bii onon sabo riele si men bhi obọ re ribho.²⁹Abba men, non ne ele men, ọle kpono nin rebhe, bii oria ribho non sabo ne ele sibhi obọ non si Abba men re.³⁰Men bii Abba men okpa man khin".³¹Eni Jews dagbo ne Ikpudo ne fino gbọle.³²Ijesu da rie ewanien ele bho, "Men ri iwenan esili non no obọ Abba men vae. Bhe eke enin iwenan onea bhada guanọ nin bha ru udo gbe men?"³³Eni Jews da ri ewanien ọle bho, "Bhani rudo gbee ranmude iwenan esili, okpanon ranmude akheta uwe non oria, uwe ri egbee kien Osenobulua".³⁴Ijesu da rie ewanien ele bho, "Abha gbolen bhu uhinon se bha, 'Men elo, 'Ibha ho ose'?³⁵ọle hale ose bha khin, ibha non emon Osenobulua bure.³⁶Ibhai tamalen ko Abba sei onan jo ha khien agbon, bhabho runun jo Osenobulua, ranmunde men tale, 'men họ omon non si osenobulua?'³⁷Ahanien men meni lu iuwenan non si Abba men, hei reobhi men.³⁸Aha mien men lu iwenan, ahamien bha bha re bha rebhi men, bha rebhi iwenan bonanamien bha ki len Abba oribhi eke Abba."³⁹enan ha guanọ ne gbo duọ mun, oda negbe sie bhi obo re.⁴⁰Oda gbo negbe gberza Jordan ha khin eji Ijoni da ka ha remen ne ebholo, oda de bhe eninan.⁴¹Ebho ne bunbun da bu ole re eda tamanlen, "Ijoni bha gene lu iyaman, okpanon ebi Ijoni tale reji onokpea nan uhennon ata ribho".⁴²Ibhokhanmanlen bha rebho ebọ tale bhe enan.

11

¹Irio okpia okpa (Lazarus) (Ilazarus) da homọ oto (Bethany) ewo ni (Mary) bhi (Martha) da vae ²Imary ọle ri bhi no tiotin gbo Ijesu oda ri eto non riale bhu uhommongbo ole awea ³Emiolen da jie na re we Ijsu e da a tale Osenobula ghe onun uwe hoemomeln okhomon. ⁴Eghe ni Ijesu ki re hon o da tale o ni amramen na e yi o si uwu na re ri oriri jie Osenobula. rejie omọ Osenobula oriri ki osole.⁵Eghe na Ijesu da howen martha bhi obhi ole no-okuo bhi lazarus. ⁶Eghe ne ki re hon Lazarus homọ. ijesu da gbe ukpede eva ewo no dia. ⁷A ki sebue o da tale man idibo wa ji man shan oto judea ⁸Idibo na so le da tale man len. omaemi ehin Ijews gwa non ne fi idolo omaemi ehin Ijews gwa non ne fi idolo gbe Ijesu. e da tale man Ijesu si o se ye khin iboni. ⁹Ijesu da tale man idibo no sọle oyi uri egogo igbe-eva are min orukpa bhi ukpede. sade oria da kha khian osodamen oldupe ranmude odaghe bho orukpa oso nana gbon nan ¹⁰Eboredia ye sade oria da kha khian bhi Ason ololue ranmude e daghe bho orukpa ribi ede Agbon na so le ¹¹Ijesu da ta o no ota nan man len o ki tale man elan foh osho man lazarus o we. sokpa men khin rio si owe re.¹²Eni idibo da tale man Ijesu Osenobula aha men o wa se de fi e ke owe agbe a dalen. ¹³Inian Ijesu da tale rejie uyumi nan so le. sokpa e da a riale ijesu ota owa nan re hen. ¹⁴Ijesu da tale man len ilazarus uyu e man ghogho. ramude wa ¹⁵ramude vae imen ghogho. Imen ribhi enin ni wa da riowo. wa jie man khin. ¹⁶(Ithomas) a tirole (Didymus) taman Eni idibo. wa jie man lenn ye a khin ni man debhi Ijesu uyu.¹⁷Ehghe ni Ijesu vae o da kare o si ikpede enen an mu Lazarus ton ¹⁸Irio Bethany da si ke (Jerusalem) uri okhian Igbeihenlen. ¹⁹Eria kakabo bu nan ni ijesu vae e da bu martha Bhi imary re e da wulu elenude ramude Lazarus non uyu. ²⁰Irio martha no re hon ijesu vae de o da bulu Ijesu. sokpa i mary da de bhi uwa.²¹Imartha da taman Ijesu side we re we nan obhi okpea e ha uyu ²²Resebhi ejjiaye na men lelen we hanon osenobula emin o de ra re. ²³Ijesu da tale len obhi e okpea o de kpano ²⁴Martha da tale man (Ijesu) Imin lelen o kpano ukpede non ke yeke. ²⁵Ijesu da tale man (Martha) emin hi ukpanon bhi idire bhi uyemin o non riowah bhi men o ha uyu o de yelen ²⁶Oria no yelen bhi iriobho we. e khin uyu. we riobho ona ²⁷Martha da tale man (Ijesu) emuata Ijesu man iriobho we ijesu omo na si osenobula non vae de bhi eke agbon ²⁸Ehage no ki re tale foh o da kpano o da khin obhi ọle no- okhuo mary eke ehoho o da tale man len. omardria amin o ri ana o we ni man vae. ²⁹Ehage no ki re hon o da kpano egege o da bu ijsu. ³⁰Inia Ijesu vae se bhi onewo o da se a rih be eji mardh da mion. ³¹Irio Eghage ni (Ijews) na dabale a ri bie uwa anin ha mulen koko, e da da ghe mary kpano mudia egege. ³²okise (Imary) vae bhi eji Ijesu dia o da nowe so tor o da tale (Ijesu) side we rib we nan obhi ọle no-okhua ha uyu. ³³Ehagh ni Ijesu da imiolen o vae (Ijews) na rehale vae e da vae. Orioh da kpokpo ole. ³⁴o da tale jie wa da mulen ton e da tale man len. (Ijesu) vae do ghe. ³⁵(Ijesu) da ve ³⁶Inia (Ijews) da tale ghe bhi Ijesu re ghe ebore hoemom lrazarosi ye ³⁷Sokpa aso ewe len da tale. e ye onolpia nan no na tugu elolo osi enin daghe. o le se ye ze onokpia nan wa uyu. ³⁸Irio (Ijesu) da kekere rih agbe ọle ahen idin,

o da kin uho nọ rẹ bhi ukuoke udo da ribh ukuole ³⁹Ijesu da tale mu udo si o rẹ martha obhi ole no-okhuo o nọ uyu tale man Ijesu eghe nan agbe non so lẹ o kẹkẹ sokpa o si ipkede enen no da uyu. ⁴⁰Ijesu da tale man martha side men wa tale man wa side wa mon iriobho uki da ghe oriri o si osenobula. ⁴¹Irio e da mu o nu udolo si bho re Ijesu da mu elo no sole ri okhuo da tale aba imen yi we obilu nu reki men aho ⁴²Imien lenlen vae ki mam aho aramude eria na rib bi enin na mudia negha men imin tale. sokpa e riobh we jie men ⁴³Eghe nọ ki re tale foh o da ve ladian Lazarus Ladian. ⁴⁴Okpia nọ uyu da ladian owe bhi abo na so lẹ a da ri ukpon gbe lẹ bhi elo na so le a da gbe bhi ukpon. Ijesu da tale man elen. tilen nu jole a khin. ⁴⁵Irio (Ijews) na a bun na bu mary rẹ na da hghe bhi Ijesu lulunẹ rebhor. ⁴⁶Esọ da kpamo e da bu ehin pharisees e da tale bhi mian la lu. Oni okpia na da lu iyama no kakabo bun. ⁴⁷Irio odion nọ ribh ewo khin bhi pharisees da kugbe e da tale abi man ya lu onokpia na lu Iyama nọ bun ⁴⁸Imin ha sobo aria dẹ riobho. ehin Romans e kivae dọ rib e be keke mian ⁴⁹Irio okpia okpa eewe len caiaphasno a yi odion uv ukpe da tale man len vae wa len emisoso ⁵⁰Vae zẹ dẹ rialeda oria uyu ramude oria agba ewoh ni ofuo ⁵¹Irio o da tale yẹ yi osole aremen o le ki khin odion ewo o nu ukpe nin o da mein ahasẹ ni ijesu nọ uyu ni agbon. ⁵²Sokpa e yi agbon na okpa sokpa imo si osenobula nẹ zagha a ki khin lan sikoko ekela okpa. ⁵³Irio kedeni a de e da mama bi e rẹ gbe (Ijesu) ⁵⁴Ijesu vae ye a wena bhi ekele (Ijews) sokpa o da khin ewo nọsikele ojiegbo ewo na tia Ephraim. o da di we ni bhi enin ibibo no sole ⁵⁵Ehage no re si vea okpopo re enin bubu da khin Jerusalem agba ewho ni aramude okpopo. ⁵⁶e da gwani Ijesu e da ana egbe len talo Bhi e jie re mudia bhi eke otue bhi jie elen rialẹ Irio o da vae bhi eluamin. ⁵⁷Eni idion bhi otue nọ ri otue khin bhi pharisees e da tale man eria esọ sẹ len jie Ijesu ya nọ tale man len ni len mi eji len da mu (Ijesu).

12

¹Oki ribhi Ikpẹdẹ ehan okuẹsẹ asẹbhi ukpẹdẹ lluemin - ọsi ofangbera, Ijesun da vae bhi Ibẹtani (Bathany), bhe ji Ilazaros (Lazarus) haye, ni Ijesun riọ kpanọ bhi idin. ²Enebho da guane-ebae emuan nele, imata (Martha) da ha gha ọne-ebale, okpakinon Ilazaros (Lazarus) da kiọ-okpa nede bai Ijesun dotọa bhi ki ekeke /Imenje/Itebu. ³Imei (marry) ddare udẹnofiohin khakhaleọ Ijesun bhe-eramẹn (oẹ) mueto nọnsọle rẹ kpi ijesun eramẹan. onuwarebhe da ha fiolin. ⁴IJUDAS ISKARIOTI (Judas Iscariot), okpa bhe enedibo ne rẹkhanlẹn, okpa bhe enea khiñlẹn, datale. ⁵Bezele na bha da khiñ ọnin udẹnofiohin na ẹkpokpa biu - ukhiomẹn {(300 pencie Idenarii) equirrelent of a years wagews for a worker} na re neno obo gbele?" ⁶olei tona, ọiyi ghe ohan enobogbele tuọ le okpakino, ranmude ọyi ọle khin ọle muẹ ẹkpigho mọlen ọkiyẹ ha dore bho. ⁷Ijesun da tale, "Ibhareghe nanlẹn non dare - ebọ monlẹn ya khẹ ukpẹdẹ na ha rẹ rẹ mẹnto. ⁸Uwẹ di wọ mọen enibọ gbele bhe ẹwẹbha. okpakino uwẹ da ha mọmẹn ẹgherebhe. ⁹Bejaye na nia, ukogho nonbunbun ne no otiojius vae kida lẹn ghe Ijesun ọribhenin, ramude evae ọyi ọsi Ijesun okpa, okpakinon nele da dọ min ILAZAROS (LAZARUS) ni Ijesun riọ kpanọ bhi idin. ¹⁰onojohẹnlẹn nonkhua da de bae enekele bhanbhan narẹ gbi Ilazaros-sia. ¹¹Ramude, ọle zele ni ibhokhin Ijius (Jews) nebunbun da si bhe - ẹwẹlere rẹọ bhi Ijesun. ¹²Ukpẹdẹ non kele, ulogho-ebho nebunbun da vae non oni iluemin - ukpe. bheghe neki rẹhonghe Ijesun ọivade otọ Ijerusalem. ¹³Erebhe da ja - omẹn bhudin dọ mudia bhu uwede eda so, "Ozana (Hosanna)! eromẹn hosọ nọria ni non nelin Ijesun vae, ojie nọnsi izrẹ (Israel)". ¹⁴Ijesun (Jesus) da ku-ukpomian akasi re ọda dotua bho, be naka gbẹ obhotọ. ¹⁵Ibha he jo - ofẹmubha Imẹn - Ikhuo ọsi izayon (zion); ghe ojie bha vade ọdotọa bhe eran na gba mu omian akasi (donkey)". Enodibo nesọle bha kẹlẹn ebọnakhin ọsọhẹhẹn. okpakinon eghe nan ki rẹ ro-oriri nalẹn, edayere enemnin na monka gbẹobhotọ rẹteọle ghe ọle ele ludae. ¹⁷onẹghenan enulogho nerẹ khanlẹn kida sọ ọsaliọ bho ghe ele rẹ khan lẹn eghe non rẹ tati Ilazaros (Lazarus) si bhe eke idin re. re ọle obo - okhun bhe ẹwẹ ene yulu. ¹⁸onu - uriemina zele ne enulogho da gba rekhanlẹn, ramude ehẹnlẹn ghe ọluemin Iyaman. ¹⁹Eni farisis (Pharisees) da tale bhe ẹwẹle, "ghe, Uwẹ yẹ mọebuwea sabolu; ghe ha agborebhe rẹ khanlẹn". ²⁰Bhejayena Ibhokhan Igiriki (Greeks) eso eda ha ribhe - ẹwẹ enẹbho ne ha yoya bhi lluemin. ²¹Ena da bbui Ifilipi (Philip), non notọi (Bethsaida) Bəsaida bhi Igalili (Galilee) vae, eda nonlẹn "onokpea, Iman ho ni man min Ijesun". ²²Ifilipi (Philip) da ha khian dọ tama anduru (Andrew); Anduru (Andrew) darẹ khan Ifilipi (Philip), Eda dọ tama Ijesun. ²³Ijesun da waniele, "onẹghele sele non omẹn no - omiokpea arẹ ro - oriri dagbare. ²⁴Emọata, emọata, Iman tamabha, Ahamiẹn ikpọka (Ihuiti-wheat) bha de fio bhotọ non yu, ọkiha ribhejọye; okpakinon ọhakiyu, ọki che min ikpẹ (Irulu) ne bunbun. ²⁵onọ ho emẹn iyenlẹn nọnsọle ọki yuọle, okpakinon, onọki he Iyenlẹn nọnsọle (hate one's life) bheke ọnagbọna ọki rọya khẹyenlẹn ọsẹ ededemendẹ ²⁶onọirekhin nonda gamẹn, orẹ khan mẹn; beja ta miẹn ejimẹnye ọle egbomandia nonsemenn aye ha ye. onọ kirehakhin non gamẹn, Abamẹn ki muọ ogbo nalẹn. ²⁷Bejakimiemin nia oriẹn mẹn mọekpokpo bi imẹa kiye ta? 'Aba, miemẹn fan bho onuriẹghenan? okpakinon onuriemin zele ni mẹn da vae bho onẹghenan. ²⁸Aba, ro-oririọ bhe - elinọsẹ. "Ena urulu da nokhun vae tale ghe, "I mẹn ka ro - oririọ bho I mẹn diyẹ ro - oririọ bho", ²⁹Ena gbẹ bholo nemudia họn - onuruluedayo avan ribho. Enekele dayọ, "Ehi nọle talọ". ³⁰Ijesun da re - ewaniẹn obho, "onuruna bha bumere, okpakino Ibha - ọbure. ³¹onẹghenan ibhuohien nonsonagbonan: onẹghenan arẹ khune ene ronagbọna khian kua. ³²Aha tuenmẹn - okhun bhu - ukokhuo - otona Imẹn ki shọ ọrebhejebmẹn". ³³oitona nonretare ebu- uu nonle dayu da diaye ³⁴Enuloghoda wanionlẹn, "Imanlẹn honmin bheke. uhi ghe oni kiristi ọdẹ nemandia ọsẹdẹdẹmendẹ. buwẹ aki rẹ taleye, "ghe omẹn nonso ọria ade khuale okhun? Họ bho kiọ onomẹn nonso okpia?" ³⁵Ijesun datamaele, "onukpa sẹ diyẹ hanebha bhu - ukpemien - eghe khere. Bha hakhian bejamiemnin onukpa seye nebhania, bejadamiem ebiuki bha dọ gbe rabha. onokhian bhe - eke ebiuki bhalẹn ejolekhian. ³⁶Bejue da bhon - onukpania, rẹbho ọnikpa bejuwẹ ada kin - imẹn ọsonukpa". Ijesun ki te - eneminafo ọdasibhenin re dọreko - nele. ³⁷Aremiemin Ijesun ka luemin iyama nebunbun Isiraele, seye ebha rẹbho ³⁸Bejadamiemin emonlẹn nọnsi Azaya (Isasiah) non sa - akhasẹ ọki muse, be ejodatale: "Ebianlẹnmẹn, hōbhọ aki rẹbho enebi mantarena. hōbhọ aki ro-obọ. nonso osenobula ma?" ³⁹Ramude ọna, ebhaka rẹbho ghe Azaya (Isasiah) ọikatale.

⁴⁰"oda ruele elolo, oda muele okhole zezea; sede oiyiri ere re etoele daghe eki ro - okhole len, eki fiodenegbe, imen ki regbe dan - ele".⁴¹ Azaya (Isaiah) Idaghe enemina ramude oidaghe oriri nonsi Ijesun ole oda te emonlen. ⁴²okpakino, oreye diari, enerabho khian nebunbun daye reobhi Ijesun; okpakino ramude eni farisis (Pharisees), ebha ybudu kadagborre nahexhunekua bhe eke otue (uwa-oga). ⁴³Ehoe - emon oriri non no-obebholo vae gbera oriri non nobi osenobula vae. ⁴⁴Ijesun dareso tale, "onoriani non reobhi imon, oiyimen okpa ore okpakino oiyi reo bho onojemen. ⁴⁵onoiye hakhin nondaghe men daghe ononjemen. ⁴⁶Imen vae bheke onagbona bi ukpa, bejadadmiyen onirehakhin non reo bhi imen oiyi da ha ribhe eke - ebiuki. ⁴⁷onirehakhin nonhen - emonosemen nonbha dareya, Imen bha bhno ohien nonsole, ramude Imen bha vae do bhuo - ohien osonagbona, okpakono mimen do mia - agbonfan. ⁴⁸onoriani non he men bi emonon semen, ole bhon onoriami nonda bhuo - ohien nonsole. one - emonlen ni imentale dabhuo - ohien nonsole ukpede nonkike. ⁴⁹Ramude oiyotebemen imen ta, okpakino osabamen nonjemen, non ro onabumen, nimen re te-ebita. ⁵⁰Imen len min uhi nonsole lyenlen ose dedemende non, oni Imen tale beja abamen retanmen Iriy men retale".

13

¹Iluemin ofangbera daki sire, Ijesu da ki len eghe sire nlela sibho ona agbon nanre, ha bu Aba le oki ha emon esole rebhe neribhi agbon. oho emon ele soto ²Ejayanen, Ojuu kika mun Ijuda Isikaroti egbe nomon nosi Isamon nore khien Ijesu Eki le ebale. ³Ijesu, non lenlen ha Aba le ki mun emin rebhe ole bho obo, bii ejo Osenobulua ye ole navae, eji osenobulua ye ole ye ole ye khian. ⁴oda gua kpano bhe ebale no le ben ewuegbe no ko okhun, oda re ukpon nare gbolo egbea, oda re ruen. ⁵oda biru amen o bhi itasa oda role kpe eni idibo nesole eranwen an, oda ro onu kpon gboo ele eranwen an. ⁶oda doseji samon Ipita ya, Ipita daayole "Ebianlen, u ku e ki de hei kpemen eranwen an? ⁷Ijesu da nianolen yole ebimen lu ubha se len nian, aha zebue uada len. ⁸Ipita datale, "uwe hi kpe ,men eranwen an ghe" Ijesu da nianolen Men bha khoo ea, u yu ukpokpa bhe ewele manlen". ⁹Ipita dayole "Ebianlen, khi kpemen eranwen okpqaa, ye wo kpemen abo bii uhomon an. ¹⁰Ijesu da taman len, ona kha, oiguan, solpan onan kpole eranwen, oki kpe khia, uwe bhoi khia min, oiyi orebhe" ¹¹(Ijesu ilen onoa khien olen, ole zeke non dayole: 'oiyi ibha rebhe khiale. ¹²Ijesu ki kpe ele eranwen fo, oda re ewegbe yio, oda gbo kieke dotoa, oda taman ele Ibha ilen ebi men lu bha? ¹³Bha tie men 'oman-emin' bii 'Ebianlen' bha bho ta nosen ramude irio imen khin. ¹⁴Imen ne Ebianlen bii omaemin, men kpe bha eranwen an, bha kiye ha kpe ibobha eranwen an. ¹⁵Men rona lu ije emin man bha, nibha yeri khian do ha lu rio. ¹⁶emqata, emqata, Imen tama bha, oibo oi kpono gbera ebialen onlen an, la nu ukpo kpono no ono je ole uhomon. ¹⁷Uwe ha len ene emin nan, uda luole eromon kiha yo ose. ¹⁸oiyi ukegbe bha rebhe imen da talo, Imenlen eni men zeke-odea rio bo ono emon osenobulua ada kin otagba. ²⁰le ebale men okhu men khian. ¹⁹Men taman en nian, okueso ho rulan len, ohaki rulan, ibha kire obho hi men hi men. ²⁰emqata emqata Itaman bha; oyia ikhoyia non mien oni men jele obho egbe, ole mienlen men obhe egbe, ono mienlen men obhe egbe, ole mien ono je men obhe gbe. ²¹Ijesu kitona egbe da role man irio Ijesu da tale, "emqata, emqata, itaman bha ghe hukpokpa bhe ewele bha ho dei khien men. ²²Ene idibo do ha gbe elolo, ohan ele ilolo ho bho ole kiye. ²³Odibo oso ni Ijesu ho emonlen oda nowo bhe egbe gbe eji Ijesu ye. ²⁴Isamon Ipita oda ro obo no ono odibo talo no non Ijesu ho hono oyia. oda henhen egbe re dotoa oda non Ijesu. ²⁵Ebianlen, ho hono oyia? ²⁶Ijesu da nian len; "onia di ibledi obha re nan, ole non" oki di oni ibledi o bha amen ode reni Ijudas nobhi Isamon Isikarios. ²⁷okire ibledi nalen fo, ojuu da nabha Ijudas. Egheni Ijesu dayole; "Ebu lu luole ejeje". ²⁸Abha mien otuo okpa bheni no lenlen bo da yole rio. ²⁹"Eso dariale ramude hi Ijuda mun ekpa igbo monlen, ole Ijesu da yole de emin ni man guan nare lu iluemin" la non gha emin nesa abo gbe. ³⁰Eghe Ijuda kire mionli ibledi fo, oda da dagbare osason nin. ³¹Ijuda ki kpano fo, Ijesu da tale; "Ejaye nan, amun oriri no omio okpea, aye mun oriri ji osenobulua bhu uke egbe ole. ³²Ade hei mun oriri ji osenobulua bha uke ole, osenobulua dei ye mun oriri ji ono omon bhu ukegbe noso le, odei luole ejeje. ³³Eni ibhokhan neguegue Imen sede ye ne bha dea bho obhie eghe khere. Bha dei guano men, boni imen tamaneni Ijesi, eji men khian, Ibha ida sabo vae bho. Men dei ye tona man bha. ³⁴Men ru uhi oso ngbon nibha, ni bha ha ho emon egbe, boni men re ho emon bha, irio ibha yere ha ho emon egbe bha. ³⁵Bha ha lu onan, orebhe ada len hi idibo men ibha khin, sibha mon iho emon egbe da ibolo e. ³⁶Isamon Ipita da nonlen "Ebianlen, jee uwe khian? " Ijesu da niani olen, Eji men khian, u dasabo rekhan men nian.aki zebue uke rekhan men. ³⁷Ipita da tale; "Ebianlen, bezele khi men hi sabo rekhan en nian? Imen dei ru uhomon nyan nien. ³⁸Ijesu da yole, uwe dei ru uhomon nyan imen? emqata itaman en, okpa hi se vie ele okueso hu sinmen igba ea.

14

¹"Eji Okho e ha kpoko uwe reabhi imen. ²"Bhi uwa non si Aba imen, eke uwa ne bun-bun ri bho Isada eyi irio min imen ha re taman uwe. ³"Imen ha khian do ri otob i non se khe uwe, imen hi seye vare do mi uwe bhi egbemen, ibe na da mien eji imen ye uwe hi seye hja bhi eni. ⁴len ole onon huemon imen, bi ole non huemon imen ki kion oni abamen huemonlen, bi imen ki huemonlen ni imen ki regbe men man len. len uwede non khin eji imen khian. ⁵"Ithomasi talo ji Ijesu, "Ebianlen, iman bha len eji uwe khian, bi iman ki re len uwede ye? ⁶"Ijesu nan taman len, " Imen oni uwede, eni emuata bi oni Uyenmi; ososo ribho non ha bu aba re sokpan oni obo men. ⁷"Uwe ha ka len imen, uwe hi seye len abamen. re ni eji ayenan re ha khian uwe len ole ye mi ole. ⁸Iphilipi nan taman Ijesu, "ebianlen, ri oni aba man iman, oni hi amen imen. ⁹"Ijesu nan taman ole, "imen ni uwe dia bhi eghe nan bule uwe bha se ye len imen Iphilipi? Onon hi re khin non mi imen omi oni aba. Bi uwe ha re tale ye man iman eni aba? ¹⁰"Uwe bha re o bho ghe imen bhi oni aba bhi imen? oni ota ni imen tamin uwe imen bha tale osi odakha imen okpa ki non oni aba non yenlen bhi imen lui iwenan non osole. ¹¹"Reobhi imen ghe imen bhi ekei oni aba, bi oni aba bhi imen, ohi yiri reobho ranmude oni iwenan tobolo. ¹²"Emuata, emuata, imen

taman uwe lu, bi ọki lu gbera eni iwenan nan ran mu de imen bui ọni aba khian. ¹³"Ebe hi re non ni uwe nonlen bhi enilin imen bi luọ bọnan da mien ọni aba ki amon ọgbọ bhi ọni ọmon-okpia. ¹⁴"Uwe ha non imen emin non hi re khin bhi enilin imen, imen hi luọle. ¹⁵"Uwe ha huemon imen, uwe hi re khan uhi non si imen. ¹⁶"Bi imen hi ni eronmon ji ọni aba, bi ole hi ri ọkuokhore ebhebhe ni uwe benan ha da mien ọni ni uwe dia ededemede-- ¹⁷Oni orion emuata ọni agbon bha sabo mionlen bhi egbe ran mude ọbha daghe ọle la len ọle. Okpa ki non uwe len ọle, ghe ọle deba uwe ayenle bi bhi uwe. ¹⁸"Imen bha ha zi uwe ọka obo, imen de kie buẹ re. ¹⁹Iriọ ye non bhi eki eghele non bha rele gbe bi ọni agbon bha ha ye mien men. Iranmude imen yenlen, uwe ki ye mien ha yenlen. ²⁰"Oni ukpede ni uwe ki len ghe imen bhi aba imen, bi uwe bhi imen, bi imen bhi uwe. ²¹Ọle non mon uhi non si imen bi non lu rekhan len ọle ọnon huemon imen, bi ọle non huemon imen ki kion oni abamen kuemonlen, bi imen ki huemonlen bi imen ki regbe men man len. ²²Ijudasi(oyi Iscaroti) nan taman Ijesu, "Ebianlen, bezẹle ni uwe ha nan ri egbe non si uwe man iman bi agbon?" ²³Ijesu nan wan non len, tama len, ọnon hi re huemon imen, ọni lu rekhan emon non si imen. Abame bi huemonlen, bi iman hi bu ọle re bi iman hi mu uwa man hi bi ọle re bi iman hi mu uwa deba ọle. ²⁴Oce non bha huemon imen bha rekhan emon non si imen. Oni emon ni uwe honlen, eyi imen tale aba non ji imen. ²⁵Ika teni onon man bha, eghe ni se bha dia. ²⁶Bhisio seye-oni Elinmin Non khiale ni Aba da jeze bh'elinlin men-ọle da luẹ bha eminlin sebhe bi ọki ye ye bha se eminlin ni imen taman bha sebhe. ²⁷Ize' bha obo bhi ọfubhegbe, imen ri ọfubhegbe ni ibha. ọyi ọzeva ọni agbon seni ọsia He ji okpokpo na'we bhokhole, eji ofen mun en. ²⁸Ibha hon ebi'taman bha, imen khian, imen de kie vae bu' bha se. Uwe da gene ho emon men, uki ha ghonghon ranmunde imen bu Aba, Aba ọle kpono n'imen. ²⁹Ejaye nan imen ka taman bha ọkuẹ sunu, ọha ki sunu, ibha si sebhọ. ³⁰Imen ye da ni ibha tota ne bun gbe, ọno s'agbon nan khian vade. ọle mon ahu bh'egbe men. ³¹nagbon se len men emon Aba, Imen ki lu eminlin ni Aba maman tama men. Bha j'iman kpano va edanan se". ³⁰Imen ye da ni ibha tota ne bun gbe, ọno sagbon nan khian vade. Ole mon ahu bh'egbe men. ³¹Nagbon se len ho emon Aba, imen ki lu eminlin ni Aba maman tama men bha jiman kpano va edanan sw".

15

¹Imen kho ọno okporan osi emonata, Aba men ghe ọlo ghọ ọle. ²ọle ne ikpaabo neribhi imen kie nebha minikpe, ọki fi ehoho bhi ikpa abo ọno oran rebhe nonmin ikpe be ji ọada min ikpe nebulu. ³Uwe bhọ ka khia, ranmude uhonmon ujie nin imen tamanen. ⁴Kha ribhi imen, imen ki kha ribhi uwe benamien ukpo obo oran ọisabo min ikpe sade ọbha kha ribhi oran. Iriọ ye khin uwe, sokpan uwe ribhi imen. ⁵Imen kho ọno okpo oran, uwe khin eni ikpa aberan, ọnon ribhi imen ki kha ribho ọle, ọki minikpe nebubu. imen ribhi uwe uda sabo lu emin soso. ⁶onon kire khakhin nonbha kha ribhi imen akiri ọle fia bi ukpobo oran oki kaka, aki si eni ikpabe eran koko heole bhe aran non toa. ⁷Sade uwe ribhi imen bi sade ọta nasemenribhi uwe, non ebure khaguanon, aki luole nien. ⁸Aki genen Aba men bhi inian, si uwe minikpe nebubu be nodia reman idibo osemen uwe khin. ⁹Benan Aba men reho emonmen, Imen ye hoemonen, kharibhi ahoemon egbe osemen. ¹⁰Uwe kha hoemonmen uki rekhan uhi nansemen, uwe kikha ribhi ahoemon egbe osemen, be nin Imen re rekhan uhi osi Aba men kha ribhi ahoemon egbe osole. ¹¹Imen te ene eman manen be ne eghonghon osemen ada kha ribhi uwe bi ne eghonghon nonse gha. ¹²onon uhi osemen nun uwe hoemon oibo be nin imen rehoemonen. ¹³Oria okpa iribho nonmon ahoemon egbe non abera onan- non ọria khari ribhi umin ekpa reji omole. ¹⁴omole imen uwe kin sae uwe lu enemim imen yewelu. ¹⁵Imen ye dirior tie uwe igbon, igbon bha len ebe ebian ọle lu. Imen tie omole, ranmude emin rebhe Imen honlen bhe eji Aba men ye oleimen jjiu uwe len ¹⁶Oiji uwe ze men, okpanon Imen zee ida jie nudor min ikpirulu be nin ikpiru ose kikha ribhor irior dia ebukire non Aba bhi elin men, oki rienien. ¹⁷Ene minan Imen yewe lu hoemon oibo ¹⁸Aha mien onan agbon nan hee, len eka hemen foh ekuẹ hee. ¹⁹Aha mien oso onan agbon nan uwe khin, onan agbon nan kiho emonen bo oso ọle okpanon ranmudde uwe yoso onan agbon nan bi ranmude Imen zee sibhi onan agbon nan re, ọle onan agbon nan da hee ²⁰Ye ononta nin imen tamanen re, Eguomandia ikponon gbera ebianlen, Akha mien ei popo men, ele diye popo uwe, Akha mien ele rebhe emon osemen, ele kiye rebhor ose. ²¹Ele dilu enemim nan erebhe jie ranmude elinmen, ranmude ebhalen onon jie men. ²²sade imen bha vae donele talor ele bhọ khi lu emin kholor okpanon eji ayenan ele mon ibhalen bho olukhor ose ele. ²³Onon kire khin non he men oyẹ he Aba men. ²⁴Sade imen bha wenin iwenan non oria okpa bha wenan bhe ewe ele, ele khikha mon olukholor, okpanon eji aye nan ele dagbe eda he men hi Aba men. ²⁵Okpanon onan kho ọno omuse oso ononta nan genlen bhi uhi osele, Ele da he men bhi ibhamin ebi lulu. ²⁶Eghe nin isudu (Comforter) are vae - nin imen ajie ji uwe renabhe Aba ye, ọle hi orion ose emonata, non dagbare bha Aba-ọle kite eseqhe osemen imen renota rejha vade. ²⁷Mibha ye sosali bhe, ranmunde ibha ne bhen renabhi omuhẹn.

16 ¹"Imen te enemina mabha, ni bha ghede fia. ²Edi khn bha fia bhi uwa iluemin (synagogue) re. okpano eghe vade nada mien, ene gbebha ki alo aga ọle re ji osenobulua. ³Elu one emina rebhe, ranmunde ebha se len osenobulua la Imen. ⁴Imen te ena rebhe manbha, be jia da mien one eghe gha ki va bha ki yere imen ka ti emona manbha. men bha seka ti enemina mabha bhi omuhẹn, ranmude men ribhi ewe bha. ⁵okpano; bhe ejiaye nien, inen bu onojiemen khian, abha mien okpa bhi usun bha no nomen, "Jibho we khian ⁶Ranmunda, imen ti emina rebhe manbha, akhie bha ekho ⁷Sokpan emuanta ita manbha, omen no jibha, ni men re kpalọ. Aki mien men bha kpalọ, ore sudu no ọria dabu bha va, okpano imen gha kpano, Idi jio ji bha. ⁸Ogha ki va, ọni osudu kil reman agbon olukho ne lu, bhi emon ikhiale, bi emon ibuohien ⁹emon dukho remunde ebha rebhi imen. ¹⁰Bhi emon ikhiale, ranmunde imen buli Aba men khian, bha khian ye kiekie mien men; ¹¹Bi emon ọsi ibuohien ranmunde, ene tebho khian oso onagbona, abu ohien u'u gbelan. ¹²Imen muen emon no bunbun ni men-ata manbha, okpano, bha khian sabo

rẹ muommon bhọ ọne eghena.¹³ Okpanọ bhe eghe ni ole, ọno orion ose emuata gha ki va, oki dia bha bhi emoanta rebhe, okhian ti ọno ni egbeale va. okpanor, ọnole họn oala ta, oki tamanbha emin nọ sunu bhi odalo.¹⁴ oki ri oriri men, ranmunde, ọsime ọla da rie, bi odi ta manbha.¹⁵ Emin rebhe nọsi Aba men, osemen non. ọna r men tale, we, osemen ọle orion la da rie, oki taman bha.¹⁶ Bhi obhi eghe khere, bha khian ye daghe men, obhi eghe khere gba gbo gbera bha di daghe men".¹⁷ Eghena, edibo esonasole, da negbe ta, "Be khon na, nọ-ole ta manman', Bhi obhi eghe khere bha khian ye daghe men bi bho obhi eghe khere, bha ki dagbee bhen, ranmunde imen buluAba men khian?¹⁸ Ranmunde ọna, edda tale, "Bọle rọ ọna ta obhi eghe khere man bha len emin nọ rọle ta".¹⁹ Ijesu da daghelan, ghe erẹ ghaho ne nọ-ota ọda tamalan "ọna bhole emin ni bha nọ egbebhale, ebi men ri ọna ta "Bhi obhi eghe khore, bha khian ye daghe bhen, bi bhi obhi eghe khere, bha ki ddaghe bhen?²⁰ Emaonta, Emaonta, imen taman bha bha di vie bi bha di khiye-gbe, okpanọ agbọn kia ribhi eghonghon. Bha ki vuon ni akhie, okpanọ aki re akhie nọse bha khin eghonghon.²¹ Ebhen ubieoni gha lu okhuo, oki gha ribhio akhie, ranmunde egheole so oto, okpanọ ogha ki bie ọno omọn fo, oye yi akhie re, ranmunde eghonghon nọsi abie omọn okpia bhi agbọn.²² Iriọ seye nọ, bha maon akhie nian okpanọ imen akiekie mien bha, udu nọse bha kia ghongghon; ọno sabọ rẹ mien bha eghonghon nọ se bha.²³ Bho onu gbẹ de ni bha khian nọmen emin soso. Emaonta, Emaonta imen ta manbha bha gha nọ Aba emine soso, bhe ni bhen, odi rebha.²⁴ Dọ se bhi ọneghe na, bha bha se nọ emin bhi eni bhen. Nọ, bha mien, ni eghonghon nọ se bha min ejioda se". Itan men rẹ tona man bha, okpanọ eghe vade nada mien, imen bha ye ri itan ne bha ta, okpanọ iki ri emọ nọ mubha elo kuenre reman emon Aba.²⁵ Onu kpẹde ni bha ki nọ bhe eni men bi men bha we men di nọ Aba bha, ranmunde,²⁷ Aba tobole, huemon bha ranmunde bha huemon men bi bha rebhi men ranmunde osenobulua men da va.²⁸ Eke Aba men dad va, imen da va bhi eke agbọn. kiekie, men khian fi ọna agbọn na bho imen bu Aba men khian.²⁹ Edibo nọ sole da ta menlen, "Ghe ota nọ mu oria elo kuenre we ki ta, oye yi itan werẹ le bhan ta.³⁰ Iman lenlen nia we lenlen emin rebhe we bha ye guahlo oria nọ' a nọ-ota ranmunde ona, man ki rẹ bhọ eki osenobulua we da va".³¹ Ijesu ki da wanienle, "Bha ghọ ki rẹ bhọ nian?".³² Bha ghe, onẹ eghe vade, E'e eneghe gene va, ni bha rebhe, a da zagha, ọnọdọde ki yobhi uwa nọ ọsọle bha ki fi men okpa bhọ oto okpanor, ọyi men okpa, ranmunde Aba me de ba men.³³ Imen ti ena rebhe man bha, ni bha gha moen afumi bhi men. Bhi eke ona agbọna, bha moen okpokpo okpanọ bha muzeze, Imen khon mien agbọn fo".

17

¹Eghele nin Ijesu ki rẹ ti enin eminrebhe fo, ọ da khhua elolo okhunlun ha ghi eguale okhulun ọda tale, "Aba oni eghele ki semin non ose ha da re oriri ji uwe.² Bi eji uwe rẹ ri ahu nan len nhi ukegbe etun rebhe bi esi ọha da re iyenlen ededemende nin onokirehakhin ni uwe rẹ nanlen.³ Iyenlen edemende kọ nan: Bi eji ele ha dda len uwe osenobulua non kien emonata rebhe, bi oni uwe jiele, Ijesu kiristi.⁴ Imen hi re oriri ni uwe bhi oni agbọn nan. Imen ki ri Iwenan ni uwe ji imen dọ lu so oto.⁵ Ejayenan, aba, ri oriri ni imen bi uwe oriri ni imen bi uwe ka ha monlen okuesẹ amin onin agbọn nan.⁶ Imen hi zi elinin non ose egbe dagbare man eni ebholo ni uwe rẹ ni imen bhi eke agbọn ose e ka khin, uwe da ye ri ele ni imen, e da ye mudia bhi emonlen non ose.⁷ Ejayenan, eki len min ghe emiln ni uwe rẹ ni men ghe obọ e ọ na vae.⁸ Imen ki ti ọta rebhe ni uwe ta man imen man ele. Ele hi ye min onlen bhi egbe ye len, emọata ghe eji uwe yie imen na vae, ye rephọ ghe uwe jie men uhonmon.⁹ Imen hi ni eronmon ni ele. ọi yi agbọn imen nin eronmon nan, okpanon enin uwe rẹ nin imen , ramude ose ele khin.¹⁰ Eminlin non osemen rebhe, ose non, ose ye osemen, ai ye mu oriri ni imen bhi enin eminlin.¹¹ Imen hi ye ribbhi eke agbọn okpanon enin ebholo nan, eke agbọn eyie, imen ye bulu uwe vade. Aba non khiale, ri elinlin non ose ni uwe rẹ ni imen ne ele monlen bi eji ele ha da ha yi okpa bi eji imen bi uwe re yi okpa.¹² Eghele nin imen rẹ ha ribhi eji ele ye, imen hi ne ele monlen ne he yulu a, bhi elinlin non ose nin uwe rẹ ni imen. Imen hi ghi elolo ghe ele ramunde omunde onan, ukpọle okpa bha ria sokpan, ene kin imon oriaa, bi eji ebe nan ka gbẹn ọ bhi oto ha da mu se.¹³ Ejayenan, imen bulu uwe vade, okpanon, imen hi ti enin eminlin nan bhi eke agbọn bi eji eghonghon men ha da vuon ele.¹⁴ Imen ki rẹ emonlen non ose ni ele, agbọn da ramude onan ha kholọ ekele ele ramunde e hi ye ọsi agbọn bi eji imen hi rẹ yi ọsi agbọn.¹⁵ Imen bha yi uwe ne ele si bhi agbọn re, okpakinson ni uwe himin ele bhi obọ onon hi men.¹⁶ Ei yi ọsi agbọn, be eji Imen hi rẹ yi ọsi agbọn.¹⁷ Ji ele ha yi ike ramunde emonata. Emonata. Emonlen non ose emonata non.¹⁸ Bi eji uwe rẹ jie men ha khin eke agbọn iriọ imen ye rẹ ji ele ha khin eke agbọn.¹⁹ Ramunde ele, Imen hi sikhua bi ejia ha da mien ele kin ebholo ke bhi emonata.²⁰ Oi yi ele okpa imen ni eronmon nan, okpanon, ene ha ye rephbi imen ramunde emonlen ne ha on bhi unun eni ebholo nan.²¹ Bi eji elerebhe ha da kin okpa bi eji uwe nan aba rẹ ribhi, imen da ye ha ribhiuwe ji ele ye ha ribhi imanlen be ji agbọn ha da rephọ ghe uwe jie men²² oni oriri nin uwe rẹ ni imen i men ye rẹ ni ele, bi eji ele ha da ha yi okpa, bi eji imanlen rẹ kin okpa²³ Imen ribhi ele,, uwe ribhi imen bi eji okugbe non osele ha da gha, bi eji agbọn ha da len ghe uwe jie men, ghe uwe hi hoemonlen ele be ji uwe rẹ hoemonlen Imen. Aba imen guanọ enin uwe rẹ ni imen, ne ha ni imen bhi eji imen ye, be eji ele ha da daghe oriri non osemen oni oriri ni uwe rẹ ni imen ramunde uwe hi hoemonlen imen okuesẹ a yi onan agbọn nan.²⁵ Aba non khiale, agbọn bha len uwe okpanon imen hi len uwe, enan hi ye len ghe uwe jie men.²⁶ Imen hi ji ele len elinlin non ose imen de ji ebholo len be ejahadamien ahoemonegbe ni uwe monlen da imen ki ye ha ribhi ele imen ki ye ha ribhi ele.

18

¹Ijesu ki te ni ọta fo, ole bi odibo no sole diọ bhi ọbọ nọ zeva Iyala li Kidron eji ogba ye Ole bi enedibo nọ sole naọọ.² Eghe na Ijuda ọno mu Jesu khien, nọ ye len ọno ogba, ramude okarekhan Jesu bi edibo ọle ye ni.³ Eni Ijuda rẹ mu ebhokhi Egbanegbe bi ewanlen ne wena rekhan Ojohen bi Ifaris rẹ mu ukpa, Itosi bi emi okhonlen⁴ Eghe ni Ijesu, nọ len emilin

rebhe nọ sunu da ele, da dagbare nọ ele, " obhọ bhaguanọ?" ⁵Eni ele da wẹ : Ijesu no ri bhi Nazareth". Eni Ijesu da wan ne le wẹ "ime non". Ijudas nẹ mu ọlen khien ye a ri bhe ni. ⁶Ole ki taman ele "ime non". Ole da sike ikeke deñe elọbhtọ. ⁷Ọda kie nọ ele," obhọ bha guanọ?" Eni da gbo tale " Ijesu na Nazareti". Ijesu da wani ele "ime ta man bha" ime nọ". Ade me bhaguanọ, bha jene ena kefe akhian. ⁹Ona mu ọta nọle tale se " eni uwe re me rebhe abia mi nọ wi bhọ. ¹⁰¹¹Isamọn Ipita nọ ri ọpi mọlen da yiole dagba re re hi obhokhan nọ si ojohenlen ehọ fia. Elin onobhokhan da yi Imakus. Ijesu da yi Ipita, "ri ọpia nọse ya. Ujime da mu uku amẹ na bame mume?" ¹²Usun agbenagbe bi en re khian bi ewanle no sele da so bọ Ijesu ede gba le mumọlen. ¹³E da ka muọlen dio bhi isi Ananayasi, ramude ole oruẹn nọsi IKafasi nọ a yi Ojohenlen onu pkeni. ¹⁴Ikafayasi bhude ijusi ude yole omemi no otun okpa re yu nebho re bhe. ¹⁵¹⁶samọni Pita da re khan Ijesu , Ọne ghe na Ojohenlen len ọni odibo na nọ rekhan Ijesu na bhi efe azagba Ojohenlen. Okpa nọ, Ipita da mudian bhu ukhefe bholele. Oni odibo no kefe no Ojohenlen lenle da dagbare ni obhko okhuo nọ a kẹ ode da ri Ipita nabhi efe uwa. ¹⁷Eghe nin omamen nim oguomandia bi ọno kẹ ode, da yi Ipiter, "Uwe ba yi okpa bhefe enedibo si okpianan?" ọle da yeleheye." ¹⁸Eguomandia bi enewanlen ne mudia bh'endanin da kokeranen ha ghale iramude ulinlin non fi, Ipita da ye deba eke, bh'enin ha gha eranlen ¹⁹Ojohenlen da non Ijesu omọlen eni edibo bi uhomuje non ha rem'an ebholo. ²⁰Ijesu da min ọlenunu, ada gbolo men da taman agbọn zabhe, imen we ebholo eminlin bhi uwa oga bhi eji eni Ihusi sikoko. ²¹Imọn bha tota bhekhojkho. B'uwe ki da ha non men? Non ebholo ne họnlen ebi imen ta ye. Ghe, enebholo nan len ebitaye. ²²Ijesu ki tọnan, okpa bhi enewanlen da fin ọle eminlin yole, "Iriọ uwe re min ojohenlen unun?" ²³Ijesu da yole, "imen ha tota ọbe soseli bhọ, aha ki mien ota aje beki ze min da men eminlin?" ²⁴Annas da gbanle mun ọlen ju Ikefai ni ojohenlen. ²⁵aimoni Ipita da haghā eranlen. Eni ebholo da yole, "uwe yi okpa bhewe eni edibo si Ijesu? Ole da ha sin, "oyi imen". ²⁶Okpa bhi ibhokan si ojohenlen non yi obhio nin Ipita ri ọpia hian'le ehọ, dale, imen bha min uwe bi ọle bhi ugbo egbuwa?" ²⁷Ipita da ye sin bhenin, osukpa okpada vie. ²⁸Ele da mun Ijesu re dabhi eji Ikesasi ye dio bhi eji ene rebho khain ye. Osi ewe okpa nin, ele bha na bhi uwa ene zebho khain nele he do fa egbea, nele sabo le ebale si emin ukpe. ²⁹Ipaileti da dagbare bu ele yole, "uhi nelaze nibha da mun onokpai re?" ³⁰Ele da taman len ghe aha mien onolepia da yi oluemebe iman rehe munonlen je e. ³¹Ipaileti ki da yele, "ibha tobọ bha re ọle do nọle zichi non sebha nọle guzeo. "eni Ijese da taman len, uhi bha zahu nele se gb'oria" ³²Ele tale bhizio n'ota nin Ijesu tale ³³Ipaileti da kie dio bhefe uwa ene rebho khian, ọle da tie Ijesu taman len "uwe ba onojie si Ijusi?" ³⁴Ijesu da non len, okhọle se uwe se tọnan la ebholo temon men manen?" ³⁵Ipaleti da tale, ọle iyi Iju, ibhokhan nha bi ojohelen mun'e jimen. B'uwe lulu?" ³⁶Ijesu da le, "Egua n'osemen oyi ọsi agbọn nan. Sade egua n'osemen ọsi agbọn nan non, ibhokhan men ha ze khonlen na da mien eni Ijuisi se sabo mun men. Binia egua non semen oyi osenan. ³⁷Ipaleti da non len, ojie uwe ki khin bhisio?" Ijesu da yole, uwe tale ghe ojie men khin. Ebezele a da bie men za, ebezele n'imen da vae bh'agbọn, nimen do soseli bhi emonlen ata. Ene zibhi ibode emon ata ele ka men ehọ." ³⁸Ipaleti da ki nonlen, "Be emonlen ata?" ọle ki tọnan fo, ole da gbokie dagba ze bulu eni Ijuisi taman ele, ọni okpia nan bha gbuih soso. ³⁹Okpa non ibha mon akẹbhotce sebha nan da fontuokpa bh'eghele ileuminlin nan. Ibha be guamo n'imen fin onojie si Ijuisi n'ibha? ⁴⁰Enin ele da zeso,ele guan'okpia nan, Ibarabbasi ozia osughu non.

19

¹Irior Ipaleti damun Ijesu fi ọle ubi. ²Enin gbanegbe dado eru igben. Eda muon bhi uhonmon osi Ijesu eda mun ewegbe ipopo nosotọr yole. ³Eda bu ọle tale, "He Ojie Ijuisi!" Eda re emin gbọr ọle. ⁴Irior Ipaleti dagbo daghare taman ele, "Ghe Imen ri ọle dangbare nibha nun uwe len bha min uhebha bho obọ ọle. ⁵Irior Ijesu da-dagbare yọ eru igben bi ewegbe nosotọr. Ipaleti da taman ele, Ghe, ghọr ọno okpia bhe nan!" ⁶Eghe nene yian ere ebho ghe Ijesu, ele darie so tale, Gbọ ọlea Ipaleti da taman ele, "Bha tobobha ri ọle bha gbọ ọlea, ranmude Imen bha min uhebha bho ọle." ⁷Eni Ijuisi da waniẹn ọlen "Iman mon uhi, benon nun uhi tale oikheke nonre yu ranmude oyole omọn oso osenobulua ọle khin." ⁸Eghe nin Ipaleti rehọn onota nan ofen da maman kha muọlen, ⁹oda khie nabhu uwa ọsi ere ebho khian taman Ijesu, "Jie uwe navae?" Okpanon Ijesu bha waniẹn ọlen. ¹⁰Irior Ipaleti datamanlen, "Uwe iye nemẹn talor uwe lenlen imen mon ahu imen are nin imen zewo abọ, bi ahu nin are gbe ẹa Ijesu dawaniẹn ọlen. ¹¹Uwe mon ahu ososo bhi egbe men akha mien ọnan renien bhi okun. Benon dia nian ọnon mumẹn jife mon iwemin kolor non pononle. ¹²Reji ọne ewaniẹn nan Ipaleti dakha guanon non zo ọle obọ.okpanan eni Ijuisi da so dagbare, tale, uwe kha zo ọno nan obọ, uwe ye yo omole Isiza ọnon rekhin nonti egbe ojie oyie oyian Isiza non." ¹³Eghe nin Ipaleti kire hon enota nan, oda mun Ijesu dagbere re dibhi otoa bhi iguezor bhe jia tiọle idio ọsi enan ne gi ezor, okpanon bhi uro ele Aramisi "Igogota." ¹⁴onan dakhin ukpede nare muegbe kẹ ugbera, bhi uri egogo ehan. Ipaleti dataman Ijuisi, "Ghe, ojie ose bhe enan." ¹⁵Eda vie dangbare, Muonlen, Khie, bha gbọ ọlea" Ipaleti dalaman ele nin. Imen gbo ojie ose ha'a." ọnon yan-ele dawaniẹn, "Iman mon ojie gbera Isizar." ¹⁶Irior Ipaleti da mun Ijesu ne ele gbọ olea. ¹⁷Irior eda ri Ijesu dangbare nanlen mun oran uwuwe, kha khin ejia munum uhonmon oumin ọnon nanti ọle, "Igogota." ¹⁸Eda gbi Ijesu "a" bhe enin bi ikpia eva okpa bho obọ era bi okpa bha agobọ Ijesu dakha ribhe edese. ¹⁹Ipaleti daye gbin Iyaman riọ bhor nin oran uwuwue, oda ghen obhọr IJESU OSI INAZARETI, OJIE OSI IJUISI. ²⁰O eni Ijuisi nebubun dati ọnin Iyaman ranmude enin bhe ejia da gbi Ijesu "a" osike agbe ebho. Eda gben ọnin Iyaman bhi uro kẹke. (Aramaic, Latin and Greek) ²¹Irior ọnon yan ọnon re ele khia bhi Ijuisi dalaman Ipaleti, khiye gben, ojie osi Ijuisi okpanon, ọnon okpa nan tale ọle kho ojie osi Ijuisi. ²²Ipaleti da waniẹn, ebi imen gbelen imen gbonden foh. ²³Eghe nene gbanagbe regbi Ijesu "a" eda gha ukpon osolebhi ijanlen enen eda ri ọle okpo okpa bi onoun ukpon yokotor aido onun ukpon bho okhun ọlen re sotor. ²⁴ode-ode dakha tale, "Bha khi jia solea okpanon bha jia fi onolo obhọr nanlen ọnon arie." Onan ruanmin ne emon osenobulua re mon omuse "Egha ewuegbe men bho obọ bhe ewe ele bi eda fi onolo bhi ukpon

nekele." 25 Ọnan ene gbanegbe lulu. 26 Eja yenan ọnon mudia sike Ijesu bhi inenonlen, Imeli no okhuo Isopas bi Imeli Madali. 27 Eghe nin Ijesu kire daghe inenonlen irior enin idibo non hoemnonlen da mundia sike ọle ọda taman inenon len, "Okhuo, ghoro ọmon nansel!" 28 Ọda taman eni idibo, ghi inenen bha! Bho onun uri eghe eni idibo dari ole diobhi uwa. 29 Ọnan ki gbera, akilen emin rebhe ki gbamin ọnen emon osenobulua ọki mon omuse. Ijesu datale ohan amen gbe men. 30 Ukoko non vonon bhe eyon non riala dakha ribhe enin, eda di ihion bho ọnen non riala nanlen muon. 31 Egbe nin Ijesu kire mun ọnen eyon non riala, ọda tale, ọki fomin" ọda hian uhonmon re orion da panon (oda yu). 32 Irrior enin Ijuisi ranmude ukpede muegbe osi isabat ebha guanon ne egbe ọsole kha ribhi oran uwuwe (oninisabat non egbegbe ukpede non) Eda non Ipaleti non guoghon ele awe a ọa mun nele khie. 33 Irrior ene gbanegbe da vae ọ guoghoro awe osi okpia non heihen bi ọso non ọze eva nan gbea deba Ijesu. 34 Eghe nen kire sebi eji Ijesu yie eda kere oyulu, ebha ye gugho la awe "a". 35 Be non dia egbanegbe okpa da di opolo ọle bhe efen, bhi enim aranlen bi amien da-dangbare. 36 Okpa nonmin ọnan ọda te esese, esese nansole dakin emonata. 37 Ọdalen ebọ tale emonata non be nun uwe ada ye re ọbho. 38 Enan eneminan rebhe ruanmin ne emon ọsi osenobulua re mon omuse "okpa bu uge ọsole da guoghoro" 39 Seye ebọ obhebe ye, "Ele dia mon ukhuale one ele diopolo ọle bhe efen." 40 Ene minan erebhe ki gbera, Ijosefu osi Arimatia, non kin odibo ọsi Ijesu (okpanon bho emonata ofen mun osi Ijuisi) danon Ipaleti so ọle kha sabo mun egbe osi Ijesu kie. Ipaleti dare eghe nanlen. Irrior Ijosefu ada vae ọ muole. 41 Inikodemonsi daye vae, ọnon kin oheihen dabu Ijesu re osason oda mun emin non fiohin nosi oman egboisen. 42 Eda mun egbe nonsi Ijesu gbanonlen bhu ukpon nare olimin, be nun nhi osi ọsi Ijesu tale nare ro olimin tor. 43 Ọne oghenan bhe eja da gbọ ọlea obhi ogba dakha ribho bi bhi ọno obhi ogba idin ọso ogbon dakha ribho nan bha dari oria tor. 44 Ranmude ọki ukpe edenare muegbe osi Ijuisi bi ramunde oni idin sike enin, eda ri Ijesu tor bho.

20

1 Ọ kesewe ukpede ohenhen bhi ezana, Mary Magdalene a wene oni okpudo kie. 2 Oli da ri unwe vae bhi eji Peter bi odibo ni Jevico ho emonlen ye taman ele ghe, "Ele mun eku Ebealen si bhi ọrudin re, a bha len ejele da role to 3 Egele ni, Peter bi odibo nọkele da diọ bhoindin. 4 Eleveva da mun odibo nọkele da rune gbera Peter diọ bhodalo ka se bhi ọnidin. 5 Ọle ki dehian re, ọle da daghe ukpon nilogho logho zibhi oto ọle bha nabho. 6 Simon Peter ki vae ọda na bhoindin. 7 Ọle da daghe oni ukpon ribhi oto. 8 Bi ukpon nan re gue ọle ele bi uhonmon da ribhi ije ke a bha bhuole. 9 Irio ekhen idibo okpa nọ ka se ọ ni idin da na eke ọle. ọda da ghe bhi ọ da rebho. 10 Re si ekpede ni vae a va len emol; en nọ si Osenobula nọ we ọda kpano si idin re 11 Sokpa Ekhen idibo a khin uwa. 12 Okpa nọ imary da mudia ole si idin ọ da ve bhi ji ọ re a ve ọ da mudia agbegbe lidin. 13 Ọda da ghe ghi eva neru ukpon non fua dibhi oto a, okpa da ri bhi vhoimon. okpa da ri bhi owe eji ada mu Ijesu to. 14 Eda tale man le okhuo be zele un da ve. Oda tale man len ramude e mu Ijesu si vae ni ra, e men wa len eji e la mu Ijesu ha khin. 15 Ehagh ọda tale foh. Oki fedegbe ọ da da ghe Ijesu mudia. sokpa ọ wa kin len Ijesu nọ. 16 Ijesu datale ma len okhuo bezele un we da ve. Ọ we guano. Oda riala ana we na nọ. Oda tale man Ijesu va mulen kpano tale man me jie we mule fi. ni me lo muole si bhi ni re. 17 Ijesu datale man len (Imary) ọda fiagbe danegbe oda tale man len bhi Aramaic Rabboni) ọno ma oria ebẹ. 18 Ijesu da tale man len e ribh obọ so men me va se a khin okhu e jie aba ye sokpa me da khin e jie obhi ọel no okpia ni me lo tale man len me khin eji aba ya aba na se bhi ọ se me Osenobula ọ se me. 19 Imary magdalene da vae dọta mam Ekhen idibo imen daghe Ijesu oni me tato. 20 Ọse amua onu ukpede ukpede okpa uzana ehu na huale rejie. Ekhen idibo da muofe (Ijews). Ijesu da vae oda mudia eve lan ọda tale man len. Ofure nọ rejie vee. 21 Ọki tale foh. Oda ribh obọ na sole mam len. Ekhen idibo da ghogho. Eghe nare men Ijesu. 22 Ijesu da keke tale mam len ofure nọ rejie eva bejie aba re jie men irio mem re jie na re wewa. 23 Eghe ni (Ijesu) da talefor ọda hien hien bhe ele oda ye nemin ahu non khiale. 24 Oria nu re Oluho nasole a te bo le. Oria ni oluholo na so le va re bo arebo. 25 (Ithomas) Okpa bhi Ekhen idibo (Ididymu) ọwa dabalen bejie Ijesu davae. 26 Ekhen Idibo datale man len imin me Ijesu oda tale mam len sokpa mem daghe obọ le bhi Iyaman osi use. Imin da ri Iyaman ọsi obo men bhi osi use me da ri obọ na se men bhi agbe ọle imin warebh. 27 Ikpede elenen gbagbera Ekhen idibo ọda ribh ekeuwa. (Ithomas) da dabalen Ijesu da vae eghe ni ehu daha oda damalen mudia oda tale Ofure nọ rejie wa. 28 Irio ọda tale man (Ithomas) seva na bihe obọ nase nu min obọ na se me nu haki ọno vae rebho sokpa rebho. 29 (Ithomas) Da tale mam len, Ijesu bihe Osenobla. 30 Ijesu datale mam len ramuda ua daghe men we rebho ikaba rejie enin ewho ni awo daghe men e da rebho. 31 Ehagh na Ijesu dalu ọhalo nọ bu isira Ekhen idibo ohalo na vaghe bhe ebẹ. 32 Sokpa agbe ena ne. nema re rebho ghe Ijesu kiristi omo ọ si Osenobula nọ bejia ada mien uwe rebohọ uki kha mon Iyenlen bhe elin ọsole.

21

1 Ena ki gbera fo, Ijesu da gbo kie re egbe ma eni idibo bho okpede bhi Tiberia. Inian ore re egbole ma. 2 Simon Ipita, bi Tomosi na tiọle Didimus, bi natanie ne ikena bhi Igalili, bi imon nọ si Izebedi, bi idibo nọ si Ijesu eva ebhebe. 3 Ipita da ye ikhian ọ gbe ehẹ, eda ye man de rekhan ee. Eda naa bhi oko okpa ki non ebha mien ehelen gbe ukpa ason ni 4 Ewewie ki re, Ijesu da mudia bhe egbe ọno okpede, eni idibo bhalen Ijesu non. 5 Ijesu da ye, Isen ikpia, bha mon ebale eda ye eye 6 Oda ye bha mui ọgan fi bhi obobera ọsi oko bha ki mu ehelen. Eda mui ọgan fiobho ebha sabo siole ramude ehelen da manma bun ne gbele. 7 Oni idibo ni Ijesu huemonlen da tama Ipita, ebienlen non, Ipita ki hon ebienlen non, oda ne ukpon ruẹ (Ramude, ọ bha ka ru ukpon ruẹ) ọda san fi bhi ọno okpede. 8 Idibo nekele da ro oko vae (ramude egbede bha rele, ibata egboi igbe non) 9 Eki do otore, eda kieranlen re nada ha ka ehelen, ehelen da ribho bi ibuledi. 10 Ijesu da tama ele, bha ne re bhi ehelen ni ibha gbele 11 Samon Ipita da mui ọnon ọgan vae bhi oto, ehelen nọ ribho da yi egboi ihinlon bi igbeleaa ọno ọgan bha seaa. 12 Ijesu da ye ọ le eba ewewie, abha mien ọno nolen ọo uwe

khin bhe ewe eni idibo. Eda len ebianlen non ¹³Ijesu da vae, ri o ni ibuledi ne ele, o da ye rio eni ehelen bale. ¹⁴ona ki hi ugboze eaa ni Ijesu re egbe ma eni idibo bo kpono bhu uu. ¹⁵Eki le ebale ewiewie fo, Ijesu da tama Isamon Ipita, Isamon no si Ijoni, uwe hue monmen gbera ena, Ipita da tale, ehe, ebianlen, uwe lenlen i hue monen, Ijesu da yole re eba ni ihuan ne semen. ¹⁶oda gbo kie taman ele ugbozeva, Isamon mon no si Ijoni, we hue mon men?. Ipita da tale, ehe ebianlen, uwe lenlen, imen huemonlen. Ijesu da yole gbelo ghi ihuan ne se men. ¹⁷oda gbo kie talw ugboze eaa, Isamon, mon no si Ijoni uwe huemonmen? ona bha ha ri Ipita ghonghon ramude o ne olen ugboze eaa, si ole huemonlen, oki da yole, ebianlen uwe len emin rebhe, uwe lemin imen huemoneen. Ijesu da yole re eba ni ihuan ne se men. ¹⁸Emuanta ita ma een, eghe nure dia khere, uda re egbee khian, udi bhi eje ghenen, uha ki domanlen, uki nie obaaa, oria ki rie bhi ejuwe bha guano Ijesu tona no re tare ehi uu no si Ipita la re mui oriri jo osenobula yee. Oki to ona fo, o da yole rekhan men. ²⁰Ipita da fioro oda daghe oni odibo ni Ijesu huemonlen rekhan olen, ona hi ono regbe te Ijesu bhi eghe ne re ha li ebale emuan, ole ye non Ijesu, obho la kien ²¹Ipita ki da ghole, oda non, ebianlen menbho ki. ²²Ijesu da waniolen, men ha guano non ha yenlen okuee men vae be ni kire rete. U di rekhanmen. ²³Ramude ona, eki da tale khan gbe oni odibo na da yu. okpa ki non Ijesu bha yole o da yu, eb tale ole hi, imen ha guano no ha yenlen okues men vae bo oni kire rete. ²⁴Ona hi ono odibo no so osili bhi onemina non ye gbolen bho oto. Imanlenlen osali no sele emonata non. ²⁵Ijesu luemilin non maman bu, aha yole na gbe erebhe, men khokhole ena agnona rebhe da se na muo one ebe oo.